

Beantwoording technische vragen jaarstukken 2022

31 mei 2023

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
1	PvdA				Algemeen	Wie is Jan Post die te boek staat als schrijver van dit document? Antwoord: De P&C stukken worden opgesteld in de applicatie Pepperflow (de begrotingsapp) en vervolgens wordt hieruit een download gemaakt en opgeslagen als een pdf-bestand. De applicatie geeft automatisch deze naam mee als auteur. We vermoeden dat dit een werknemer is van Pepperflow.
2	CDA				5	Er is toestemming voor bouwen levensloopbestendig wonen. Kunt u vertellen hoe de ontwikkelingen hieromtrent zijn? Antwoord: Actium heeft als eis voor woningen toevoegen dat ze levensloopbestendig zijn. Dit betekent dat deze woningen een specifieke maatvoering hebben, te weten een breedte van 6,5m en een diepte van 11m. We hebben momenteel concreet 35 woningen levensloopbestendig in de planning (Donkerbroek, Makkinga en Oldeberkoop). Er wordt gekeken naar grondgebonden woningen, maar ook naar invulling in de vorm van appartementen.
3	CDA				5	Hoe groot is het aantal personen wat niet meer aan het werk komt gezien de grote afstand tot de arbeidsmarkt? Antwoord: Uit de meest recente Monitor Sociaal Domein, over geheel 2022, blijkt dat 40% (210 inwoners) in de aandacht groep zit.
4					5	Op pagina 5 en verder staan een paar korte “hoofdpijnen”. Wij vinden die niet erg behulpzaam. Voor de snelle lezer misschien leuk, maar wij hebben er niet veel aan omdat we direct zoeken naar cijfers die uitspraken staven. En die staan elders. Niet handig. We moeten nu twee keer door de tekst. Antwoord: De samenvatting kan helpen om snel een totaalbeeld te krijgen van de inhoud van de jaarstukken.
5	PvdA	Sociaal domein			6	Preventie (pag 6): in hoeverre kun je op scholen aanwezig zijn als een groot deel van de scholen heel erg klein is? Maw: hoe geven we uitvoering aan de preventieve taken buiten de grotere kernen? Antwoord: Met 7 scholen hebben we de afspraak dat het gebiedsteam 4 uur per week op school aanwezig is. Niet elke week is de aanwezigheid op elke school van 4 uur noodzakelijk terwijl soms op een andere school meer aanwezigheid gewenst is. Hierover worden dan passende afspraken gemaakt. Scholen waar wij niet aanwezig zijn hebben een contactpersoon bij het gebiedsteam waar scholen met vragen terecht kunnen.

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
6	D66	Inleiding jaarstukken	Bestuur en organisatie	Samenstelling	9	De weergegeven samenstelling van het college betreft de actuele samenstelling vanaf 17 april 2023. Waarom is de samenstelling in 2022 hier niet weergegeven? Antwoord: Omdat we weergeven wie op dit moment verantwoording aflegt over deze jaarstukken.
7	D66	Algemeen	Gerealiseerd saldo van baten en lasten	Mutatie reserves	10	Op basis van deze cijfers constateren wij dat er iets meer aan de reserves is toegevoegd dan begroot. Ook constateren wij dat er fors minder aan reserves is onttrokken dan begroot. Dat leidt ons naar de vraag wat is uitgesteld en/of niet gedaan? Antwoord: De mutaties in de reserves zijn toegelicht per programma. En in de nota Reserves en Voorzieningen is dit per reserve en voorziening toegelicht.
8	LSO			Analyse programma 1: punt 3	11	een voordeel van 450.000 euro op beschermd wonen ontvangen. Hier hadden we geen rekening mee gehouden. Waar komt dit vandaan en hoe zit dit ? Antwoord: In zijn algemeenheid: de middelen voor Beschermd Wonen worden voor alle Friese gemeenten aan centrumgemeente Leeuwarden uitgekeerd. Leeuwarden bekijkt na afloop van een jaar hoeveel er is uitgegeven en maakt dan per gemeente de balans op.
9	LSO			Analyse programma 1 : punt 4	11	Een voordeel op woningaanpassingen van 104.000 euro . Dan het hele stuk wat er achter staat . Staat dit verhaal in verhouding met de duurdere materialen anno 2023 ? Alles wordt duurder, hebben we de komende jaren wel voldoende budget gereserveerd voor dergelijke zaken ? Antwoord: De uitgaven voor woningaanpassingen fluctueren per jaar. De laatste jaren is er een structureel overschot geweest. Op basis van dat meerjarenbeeld vonden wij het niet reëel om het budget op te hogen ondanks prijsstijgingen.
10	D66	Analyse gerealiseerd resultaat	Analyse gerealiseerd resultaat 2022 op hoofdlijnen	Analyse programma 1	11	De energietoeslag is per saldo budgettair neutraal in de jaarrekening 2022 opgenomen? Anders gevraagd: Het tekort van € 313.000 verwachten wij nog van het Rijk te ontvangen? Antwoord: Het tekort is niet budgettair neutraal opgenomen in de Jaarstukken. Per saldo is het in het jaar 2022 een tekort. In de raadsmededeling 4174 – Compensatie tekort energietoeslag 2022 is aangegeven dat VNG de verwachting heeft uitgesproken dat ‘tekort’ gemeenten worden gecompenseerd. De wijze waarop was niet bekend. Een daaropvolgende navraag bij de VNG leert dat er op bestuurlijk niveau gesprekken gevoerd worden met het ministerie. Gekeken wordt of er bij de uitkering van de Rijksmiddelen 2023 op basis van een nieuwe verdelingssystematiek ‘tekort’ gemeenten (gedeeltelijk) worden gecompenseerd voor 2022. Deze nieuwe systematiek zorgt er daarnaast voor dat er in 2023 geen tekorten bij gemeenten meer kunnen ontstaan. Mocht er toch sprake van een tekort zijn, wordt dit via een vangnetconstructie opgevangen.

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
11	D66	Analyse gerealiseerd resultaat	Analyse gerealiseerd resultaat 2022 op hoofdlijnen	Analyse programma 1	11	Wordt het voordeel op Beschermd Wonen ook meegenomen in de eerste rapportage voor 2023? Antwoord: De resultaten Beschermd Wonen komen pas later in het jaar of zelf het jaar daarop in beeld (zie ook het antwoord bij vraag 8), wat reden geeft om nog geen voordeel (of nadeel) op te nemen in de eerste rapportage.
12	D66	Analyse gerealiseerd resultaat	Analyse gerealiseerd resultaat 2022 op hoofdlijnen	Analyse programma 1	11	De regeling voor de opvang van Oekraïners gaat uit van kostendekkendheid of budgettair neutraal. Waarom presenteert de gemeente hier dan een voordeel? Antwoord: De gemeente krijgt een vergoeding vanuit het Rijk voor wat betreft de aangedragen opvang plaatsen voor Oekraïners. Dit is een vast bedrag per opvangplek. Als de gemeente meer kosten maakt dan de vergoeding bekostigd dan kan de gemeente een beroep doen op een extra bijdrage (kostendekkendheid). Als de gemeente meer vergoeding heeft gekregen dan uitgegeven is dan mag de gemeente deze dit behouden.
13	PvdA	Sociaal domein			11	Er is 254K voordeel bij opvang Oekraïense vluchtelingen. Wij horen van vrijwilligers dat bijvoorbeeld niet wordt meebetaald aan extra gaskosten(?). Waarom niet? Antwoord: Momenteel is in onderzoek of en hoe we kunnen bijdragen aan de opvang van Oekraïners bij particulieren. De particulieren zijn middels een brief hiervan op de hoogte gebracht. De brief is 1 mei 2023 verstuurd.
14	LSO				11	Waarom worden hier de verschillen groter dan 100000 euro verplaatst en niet de 25000 euro die de financiële verordening aangeeft? Antwoord: Dit is een analyse op hoofdlijnen. Onder de programma's worden de verschillen boven de 25.000 verklaard.
15	LSO				11	Is er reden om in 2023 de budgetten van de participatiewet te verlagen gezien de afname de gerechtigden op een uitkering? Antwoord: Nee, de doelgroep wordt steeds complexer. Het vraagt dus meer inspanning om deze te begeleiden naar participatie of re-integratie. Hiermee gaan vanzelfsprekend de nodige kosten gepaard waarvoor het huidige budget meer dan nodig is.
16	LSO				11	Is er in 2023 een lagere raming mogelijk van huishoudelijke hulp in verband met de structurele personeelskostentekorten en de op handen zijnde verhoging van de eigen bijdrage? Antwoord: Inmiddels is de situatie zo dat een algemeen personeelstekort in de zorg bij ons niet (meer) leidt tot wachtlijsten bij hulp bij het huishouden. Alleen in de vakantie periode moeten aanbieders alle zeilen bijzetten om hulp te garanderen. De huishoudelijke hulp zal in de vakantie periode indien nodig qua uren minder ingezet worden bij huishoudens waar het kan, om alle huishoudens tijdens de vakantieperiode te kunnen blijven bedienen. Om die reden blijven we op het peil van voorgaande begroten. De verwachte verhoging van de eigen bijdrage gaat naar

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
						verwachting pas in 2025 in.
17	LSO				11	Kunnen we het voordeel van de opvang van de Oekraïners niet beschikbaar houden voor een vergelijkbaar doel? Antwoord: De ontvangen middelen vanuit de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne zijn vrij te besteden middelen. Resterende middelen hoeven niet te worden terug betaald en hebben daarom een 'vrij karakter'.
18	LSO				11	Waarom zijn bepaalde posten zoals het fietspad Waskemeer niet geregeld via de budgetoverheveling in december? Antwoord: Dat was een mogelijkheid geweest. Omdat niet helemaal duidelijk was of er nog (voorbereidings)kosten in 2022 zouden worden gemaakt, is dit niet in de overheveling opgenomen maar via resultaatbestemming.
19	CDA				12	Waarom is het fietspad bij Waskemeer nog steeds niet aangelegd? Door uitstel zullen immers de kosten toenemen? Door prijsstijging materiaal, arbeid en rente. Antwoord: Door middel van de mededeling aan de Raad "Uitvoering amendement Veilig fietsen in Waskemeer A189"(collegebesluit van 11 oktober 2022; Ibabs Ingekomen stukken: ID 1205) bent u hierover geïnformeerd.
20	CDA				12	Hebben we al in kaart wat de structurele gevolgen zijn door toename van de jeugdhulp? Antwoord: De structurele gevolgen zijn € 550.000. Zie ook de voorjaarsrapportage 2023.
21	LSO			Analyse programma 1: punt 9	12	Een nadeel van 1.265.000 euro op jeugdhulp. Nabetaling van voorgaande jaren- 270.000 euro- Over hoeveel jaren terug wordt hier gesproken ? Een boekjaar is toch een boekjaar en er kan toch niet vanuit jaren gelegen nu nog worden verrekend ? Antwoord: Dit betrof kosten over 2020 en 2021. De wet geeft aan dat zorgaanbieders de geleverde zorg tot 5 jaar na levering met terugwerkende kracht nog mogen declareren.
22	LSO			Programma 5- punt 1	12	een voordeel van 102.000 euro doordat we een positieve afrekening hadden op de individuele taken die de FUMO voor ons uitvoert . Hoe kan het dan toch zo zijn dat de FUMO telkens duurder wordt ? Waar zit dit in ? Antwoord: Elk jaar wordt door u de begroting van de FUMO beoordeeld en eventueel voorzien van een zienswijze. In het algemeen kunnen we stellen dat er vele ontwikkelingen omtrent de FUMO zijn. In april 2023 is door u de begroting 2024 van de FUMO vastgesteld. In het raadsvoorstel is een analyse van de verschillen opgenomen.

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
23	D66	Analyse gerealiseerd resultaat	Analyse gerealiseerd resultaat 2022 op hoofdlijnen	Analyse programma 1	12	Dat er een voordeel ontstaat op de GIDS-gelden vanwege uitstel kunnen wij begrijpen. Waarom wordt er dan geen geld meegenomen naar 2023 via resultaatsbestemming? Deze gelden zijn geoormerkt? Antwoord: De regel is dat een financieel voordeel terug vloeit naar algemene reserve. Voor 2023 zijn er weer nieuwe (spuk)middelen beschikbaar om gewenst beleid uit te voeren.
24	D66	Analyse gerealiseerd resultaat	Analyse gerealiseerd resultaat 2022 op hoofdlijnen	Analyse programma 1	12	De hogere kosten voor leerlingenvervoer. Zijn deze inclusief of exclusief de kosten voor leerlingenvervoer van Oekraïense leerlingen? Antwoord: De hogere kosten voor leerlingenvervoer zijn inclusief de kosten voor leerlingenvervoer van Oekraïense leerlingen.
25	D66	Analyse gerealiseerd resultaat	Analyse gerealiseerd resultaat 2022 op hoofdlijnen	Analyse programma 2	12	Heeft het voordeel op onderwijshuisvesting een incidenteel of structureel karakter? In het laatste geval, hoeveel is dit dan? Antwoord: Het voordeel op onderwijshuisvesting komt deels door lagere rentelasten en deels door lagere afschrijvingen dan begroot. Jaarlijks wordt bij de begroting een inschatting gemaakt van de renteomslag. Indien de werkelijke renteomslag materieel afwijkt van de begrote renteomslag moet de gemeente deze corrigeren. Dit was in 2022 het geval. Sinds 2022 hanteren we een hogere restwaarde bij afschrijving van gemeentelijke gebouwen. Het voordeel hierdoor was in 2022 hoger dan in eerste instantie berekend. In de begroting 2023 is rekening gehouden met het structureel hogere voordeel op de afschrijvingen.
26	CDA				14	In de algemene reserve moet minimaal 3 miljoen beschikbaar zijn. Dit is al jaren hetzelfde bedrag. Is dit bedrag nog relevant gezien de sterke stijging van de begroting in de loop der jaren? Antwoord: De algemene reserve heeft een algemeen karakter en is deels vrij aanwendbaar. Deze reserve heeft als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers (het opvangen van onvoorzienbare risico's en calamiteiten). De discussie over het minimum niveau van de algemene reserve willen we graag als onderwerp in de auditcommissie bespreken.
27	PvdA	Sociaal domein			16	Wij lezen in Actualisatie reserves en voorzieningen: "Het opheffen van de reserve sociaal domein". Daar is vast goed over nagedacht maar waarom? Hoe gaat dit nu lopen (nu nadeel € 60.000)? Alles in de algemene reserves? (Vinden wij prima). Antwoord: Er stonden nog een aantal onttrekkingen geraamd. Die lopen dan inderdaad via de algemene reserve.
28	PvdA	Sociaal domein			18	Er wordt in het algemeen heel positief gerapporteerd (in het kader van 'wat hebben we daarvoor gedaan?' en 'wat heeft de inwoner daarvan gemerkt?'" (en wat hebben we ermee bereikt)), maar we vragen ons af welke keuzes er zijn gemaakt om zaken NIET te doen. Je kunt nooit alles, waar zetten we in op vermindering, waar kiezen we om NIET te doen. Dat is hier niet terug te vinden. Ook is de rapportage wel weinig cijfermatig, waarbij overigens goed

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
						wordt verwijzen naar de monitor sociaal domein. Onze vraag: graag meer cijfermatig en ook waarom NIET vermelden. Antwoord: In de jaarstukken rapporteren we op basis van de voornemens in de begroting. De keuzes wat we wel en niet doen, vinden plaats bij de vaststelling van beleid (doe-agenda's). Het beleid verwerken we in de begroting. Vandaar dat deze keuzes niet in de begroting en de jaarstukken staan. De cijfers zijn te vinden in de monitor sociaal domein. Om te voorkomen dat de jaarstukken nog omvangrijker worden én we dubbelingen krijgen met de monitor nemen we die niet op in de jaarstukken. De andere hoofdstukken van de jaarstukken bevatten ook geen cijfers dus is voor één lijn gekozen.
29	VPO	Algemeen	Inzet participatie	Break even point	19	Hoe wordt beslist wanneer participatie niet meer kan worden verwacht van een bijstandsgerechtigde? Tot hoever gaan wij als gemeente om mensen die niet geholpen willen worden te helpen? Antwoord: Uitgangspunt is inwoners naar vermogen mee te laten doen in onze samenleving. Iedere bijstandsgerechtigde en zijn situatie is uniek. We passen dus maatwerk toe om te bepalen wat maximaal haalbaar is. Uitgangspunt is zoeken naar de intrinsieke motivatie van de persoon en hier de dienstverlening op aanbieden.
30	LSO				19	Wanneer gaan de corporaties bouwen en met welke snelheid? Antwoord Ontwikkeling van flexwoningen is opgepakt, deze mogelijkheid kan tot snelle bouw leiden, realisatie in 2024. Oldeberkoop, Makkinga en Donkerbroek (gemeentelijke plannen) zullen spoedig daarna volgen. Dit is echter wel afhankelijk van hoe snel het bestemmingsplan onherroepelijk is vastgesteld. We zijn tweemaandelijks met WoonFriesland en Actium in gesprek om het woningbouwprogramma in te vullen. Actium kan in haar begroting de komende jaren nog veel regelen. Bij WoonFriesland is er vanaf 2028 weer meer mogelijk (los van het plan in Donkerbroek want die staan al in de begroting).
31	D66	Programma 1 Samenleving	Thema 1.1 Meedoen	B. mensen participeren duurzaam op de arbeidsmarkt	19	Geconstateerd wordt dat het percentage mensen dat minimaal een half jaar uit de bijstand blijft na het vinden van werk groeit. Hoe zit het met het aantal Banen Afspraak Banen (BAB) en de inzet op Beschut Werk? Antwoord: Voor Beschut Werk hebben we een jaarlijkse taakstelling die rond 10 plaatsingen ligt. In de praktijk plaatsen we alle werkzoekenden met een indicatie Beschut Werk. Met betrekking tot Banen Afspraak Banen (BAB) sturen we hier niet specifiek op. Waar de casemanager inschat dat er sprake is van verminderde loonwaarde wordt hier een onderzoek naar gedaan om dit vast te stellen. Als er sprake is van verminderde loonwaarde plaatsen we deze werkzoekende via de meest passende constructie. Dit kan een BAB-baan zijn, maar ook een werkplek met inzet van Loonkostensubsidie.
32	PvdA	Sociaal domein			19	B1: Participatie op de arbeidsmarkt: Granieten bestand. Ons lijkt het dat je juist nu de arbeidsmarkt zo goed is, met creatieve plannen wel e.e.a. meer kan dan eerder met deze groep. Daar is op de lange termijn veel winst te maken.

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
						Wat doet de gemeente nu? En zijn er uit andere gemeentes ideeën te halen? Dit natuurlijk een langdurig en lastig probleem. Antwoord: We bieden begeleiding op maat ongeacht de afstand tot de arbeidsmarkt. We zoeken naar de intrinsieke motivatie van de persoon en bieden ondersteuning bij het naar vermogen participeren. Dit door inzet eigen personeel, inkoop re-integratie en participeren in projecten binnen de regio.
33	PvdA	Sociaal domein			19	Dagbesteding zonder indicatie: goed nieuws. Maar ik denk ook aan bv. De Herberg in Waskemeer, zonder overheidsgeld opgezet, maar bereikt ook veel mensen in armoede, met groot aantal vrijwilligers. Is er iets van te leren hoe zij het doen, om te kijken wat we op lange termijn qua kosten kunnen doen? Antwoord: De Herberg heeft een ander doel dan Dagbesteding zonder indicatie. Het aanbod is minder uitgebreid dan bij de reguliere dagbesteding. De initiatieven in de dorpen zijn zich aan het ontwikkelen. Het ene dorp is daar verder in dan het andere. Wij zijn voornemens om deze initiatieven bijeen te brengen om er zelf van te leren en om initiatiefnemers onderling van elkaars ontwikkelingen te laten leren.
34	PvdA	Sociaal domein			19	Wij vinden doelstelling A2 op pagina 19 vreemd/onvolledig - moeten we niet (OOK) gaan stimuleren om door te stromen naar kleinere huizen? Antwoord: De doelstelling om door te stromen naar kleinere/andere woningen is inmiddels ook in de woon(zorg)visie opgenomen en door vertaald naar de prestatie afspraken met de corporaties. De tekst van A2 dateert nog van voor de woon(zorg)visie. Doorstroming is ook nadrukkelijk benoemd in de jaarstukken, op pagina 5, onder 'levensloopbestendig wonen'.
35	PvdA	Sociaal domein			19	Geloven we punt C (Mensen doen mee aan het maatschappelijk leven) op pagina 19/20? Wij vinden het wel erg positief geformuleerd - dat we meer mensen bereiken, kan ook betekenen dat de doelgroep is gegroeid. Overigens horen wij recentelijk van het college dat aan regelingen slechts beperkt wordt deelgenomen. Wat is hier de werkelijkheid? Antwoord: We bereiken meer mensen als het gaat om preventie en vroegsignalering. Bijvoorbeeld via Geldfit en ons meldingssysteem vroegsignalering. Het kan inderdaad zo zijn dat de doelgroep is gegroeid of dat we deze nu beter in beeld hebben. Aan de andere kant zien we inderdaad dat het gebruik van regelingen, of de bekendheid daarvan nog niet optimaal is. Ook hierin proberen we drempels weg te nemen en het voor de inwoner zo makkelijk mogelijk te maken.
36	LSO				19	Het gaat goed met de woningaanpassingen maar we lezen ook dat het budget niet wordt opgebruikt. Hoe rijmt dit met elkaar? Antwoord: Door inzet van het Langer Zelfstandig Thuis pakket van Actium worden (met name kleine) aanpassingen door de

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
						corporatie en niet langer door ons als gemeente betaald. Verder stimuleren we de inzet van leningen als de Blijverslening en de Verzilverlening zodat inwoners hun eigen aanpassingen kunnen financieren. Deze zijn in 2022 voor 60k ingezet. Hetgeen anders (grotendeels) uit het Wmo budget zou zijn betaald. En we kopen trapliften in OWO verband goedkoop in. En tenslotte zijn er in 2022 wel meerdere kleine aanpassingen geweest maar geen grote. Dat heeft allemaal drukkende gevolgen voor het budget terwijl de bewustwording over langer thuis wonen toeneemt.
37	LSO				19	Hoeveel statushouders heeft Ooststellingwerf? Antwoord: De afgelopen 5 jaar hebben we 154 statushouders gehuisvest. We weten niet hoeveel statushouders nu in de gemeente wonen.
38	GL	Programma 1: Samenlev en	Thema 1.1 Meedoen	B. Mensen participeren duurzaam op de arbeidsmarkt	19	Minder draaieurclënten, dat is positief. Ligt de reden voor deze afname in hoe de gemeente en de werkcoaches cliënten begeleiden, is daar een verandering in geweest, of komt het voornamelijk door de arbeidsmarkt? Antwoord: Meer uitstroom naar werk dat langer dan 6 maand duurt ligt deels in de wijze waarop we de dienstverlening hebben aangepast. De gunstige omstandigheden op de arbeidsmarkt zullen hier vanzelfsprekend een positief effect op hebben gehad.
39	GL	Programma 1: Samenlev en	Thema 1.1 Meedoen	B. Mensen participeren duurzaam op de arbeidsmarkt	19	Ondersteunt de gemeente initiatieven met indicatie vrije dagbesteding of zijn deze volledig zelfstandig? Antwoord: Wij ondersteunen deze initiatieven financieel (of zijn in gesprek daarover). Daarnaast is het mogelijk om op andere wijze te ondersteunen bijvoorbeeld door professionals (uit het gebiedsteam of anders) aan het initiatief te koppelen mocht daar vraag naar zijn. En door partijen aan elkaar te koppelen om van elkaar te leren.
40	D66	Programma 1 Samenlev en	Thema 1.1 Meedoen	D. Mensen kunnen gebruik maken van het vangnet	20	In hoeverre is de nieuwe sociale kaart (www.socialekaartooststellingwerf.nl) te vergelijken met een instrument als de voorzieningenwijzer? Antwoord: De VoorzieningenWijzer helpt mensen met inkomens tot modaal bij het kiezen en aanvragen van allerlei voorzieningen die in belangrijke mate de koopkracht kunnen verbeteren. Daarmee verminderen de risico's van huurachterstanden, armoede en problematische schulden. In Ooststellingwerf kennen we ook de Regelingenwijzer waarin staat wat organisaties kunnen betekenen en welke (financiële) regelingen er zijn als je weinig geld hebt en wanneer en hoe je daarvoor een aanvraag kunt doen. De sociale kaart is gericht op alle inwoners met een vraag op sociaal gebied. Bijvoorbeeld over zorg, welzijn, werk, opvoeden, geldzaken of vrije tijd.
41	LSO				20	Het invoeren van een sociale kaart is al vele jaren item en nog steeds niet afgerond. Hoe zit dit? Antwoord: De kaart is inmiddels in de lucht. Zie www.socialekaartooststellingwerf.nl . De promotie hiervan vindt in 2023 plaats.

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
42	GL	Programma 1: Samenlev en	Thema 1.1 Meedoen	D. Mensen kunnen gebruik maken van het vangnet	20	Inwoners kunnen makkelijker gebruik maken van onafhankelijke cliëntenondersteuning. Waardoor is dit gemakkelijker geworden dan voorheen? Antwoord: Wij hebben onderzoek uit laten voeren naar de inzet van cliënt ondersteuning in onze gemeente. De aanbevelingen daaruit hebben er toe geleid dat we breder in het sociaal domein communiceren over cliëntondersteuning (bijvoorbeeld ook in brieven van Werk en Inkomen). En hebben ertoe geleid dat we meerdere partijen gaan contracteren (de aanbesteding loopt zodat inwoners keuze vrijheid hebben). En we hebben de toegang ontsloten via www.ocodenktmee.nl waardoor inwoners laagdrempeliger kunnen kiezen tussen cliënt- ondersteuners.
43	LSO				21	Geldt het beter ontschot werken ook in financiële zin? Antwoord: We gaan werken met budgetten per opgave. Door te werken per opgave laten we de bestaande schotten tussen beleidsterreinen zoveel mogelijk los. Integraal werken en ontschotting zijn uitgangspunten van de visie. De budgetten die gekoppeld zijn aan wettelijk taken zijn hiervoor geoormerkt. De budgetten die niet gekoppeld zijn aan wettelijke taken kunnen binnen de doe agenda en thema's indien nodig anders besteed worden om de inspanningen en doelen te halen die opgenomen staan in de door de raad vastgestelde doe agenda's.' Dit is vastgelegd in de visie op Samenleven en vastgesteld door de Raad oktober 2019.
44	LSO				21	Wie zitten er in het bestuur van de Stichting Werk en hoeveel arbeidskrachten heeft deze Stichting in dienst? Antwoord: Deze vraag is meest recent al beantwoord bij de technische vragen voor de programmabegroting 2023. In het bestuur zitten: een lokale ondernemer, een wethouder en een ambtenaar. Op dit moment heeft de stichting 3 medewerkers in dienst. Dit aantal is wisselend. Een dienstverband bij de stichting altijd tot doel heeft om aansluitend te leiden tot een dienstverband bij een reguliere werkgever.
45	GL	Programma 1: Samenlev en	Thema 1.1 Meedoen	Wat hebben we daarvoor gedaan A2 en A3	21	Waarom staat een mooi initiatief als de SlimoTheek niet genoemd in de voorzieningenwijzer? Antwoord: De Slimotheek staat vermeld op onze sociale kaart Steunwijzer (socialekaartooststellingwerf.nl). In de Regelingenwijzer staat welke (financiële regelingen er zijn als je weinig geld hebt en wanneer en hoe je daarvoor een aanvraag kunt doen (zie ook beantwoording vraag 40).
46	D66	Programma 1 Samenlev en	Thema 1.1 Meedoen	Opvang ontheemde Oekraïners	22	Hoe groot is de groep in de particuliere opvang? Hoe groot is deze groep in vergelijking met de groep in de gemeentelijke opvang? Antwoord: Gemeentelijke Opvang: Hotel Appelscha 53 plaatsen beschikbaar gesteld Gemeentelijke Opvang: RCN Roggeberg 72 plaatsen beschikbaar gesteld tot 17 mei 2023. Vanaf september weer 72 plaatsen beschikbaar. Particuliere Opvang: 85 personen opgevangen

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
47	VPO	Programma 1: Samenlev en	F4	Stijging aantal mantelzorgers bij mantelzorgconsulent	24	Gaarne een gedetailleerde uitwerking van deze stijging (in procenten). Wat is de financiële consequentie van deze stijging zowel op korte als op lange termijn? Antwoord: Sinds de komst van de mantelzorgconsulent weten mantelzorgers ons beter te vinden en stijgt derhalve het aantal bij ons bekende mantelzorgers dat contact met ons opneemt. In 2021 waren dit er 178 en in 2022 waren dat er 224.
48	PvdA	Sociaal domein			24	Hoe zit het met eenzaamheid? We lezen over wat we ter preventie doen, maar wat zijn de cijfers in de gemeente? Kunnen jullie een link sturen waar we cijfers kunnen vinden die de beweringen onder Maatschappelijk effect E (4) staven? Antwoord: De cijfers in onze gemeente zijn dat 3% van de inwoners zich vaak eenzaam voelt en 18% soms. Dit is gelijk aan 2020. Vaak eenzaam voelen komt het meest voor bij mensen met lagere inkomens (7%) en mensen tussen de 18 en 35 jaar (6%). Onder 55+ is het 2%. Meer informatie is te vinden in de monitor sociaal domein 2022 en in de rapportage over de burgerpeiling (https://www.ooststellingwerf.nl/burgerpeiling). Wat betreft buurtbemiddeling: Scala bemiddelde in 2022 bij 31 situaties.
49	VPO	Programma 1: Samenlev en	G3	Mensen zijn tevreden over ontmoetingsplaatsen in hun omgeving	25	In hoeverre is deze tevredenheid (al) kloppend? De raad heeft meerdere indicatoren ontvangen dat mensen meer behoefte hebben aan ontmoetingsplekken Antwoord: In de burgerpeiling antwoordde 11% van de 2064 respondenten '(helemaal) oneens' op de stelling 'Er zijn genoeg mogelijkheden in mijn dorp om andere mensen te ontmoeten'. 89% antwoordde '(helemaal) eens' of 'neutraal' of 'weet ik niet'. Dit neemt niet weg dat er (ook) behoefte kan zijn aan meer of andere ontmoetingsplekken.
50	D66	Programma 1 Samenlev en	Thema 1.1 Meedoen	G2 Mensen zijn op de hoogte en hebben toegang tot sociale, culturele en sportinfrastructuur	25	Hoe goed weten mensen de digitale activiteitenagenda www.uutgoan.nl te vinden (aantal bezoekers)? Antwoord: Er zijn sinds de lancering (najaar 2022) van de site bijna 4000 bezoekers geweest op uutgaon.nl . In totaal zijn er 138 organisaties actief op uutgaon.nl en er staan 448 activiteiten op de site.
51	D66	Programma 1 Samenlev en	Thema 1.1 Meedoen	Maatschappelijk effect F: Mensen zetten zich in voor de samenleving en elkaar	25	Via het Fonds zijn 10 nieuwe maatschappelijke initiatieven ondersteund. Zijn er ook aanvragen afgewezen? Zo ja hoeveel, en waarom? Antwoord: In 2022 is één project afgewezen op basis van de puntentelling. Een andere aanvraag is afgewezen voor Het Fonds omdat deze vanuit andere middelen (Aandachtsgebieden) kon worden gefinancierd.

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
52	D66	Programma 1 Samenlev en	Thema 1.1 Meedoen	G5: Vrijwilligers floreren in de samenleving.	27	Hoe goed weten organisaties de bestuurscoach van Scala te vinden? Hoeveel organisaties hebben hiervan gebruik gemaakt? Antwoord: Er deden 4 organisaties individueel een beroep op de bestuurscoach en er waren 34 deelnemers bij bijeenkomsten georganiseerd door de bestuurscoach.
53	LSO				27	Wat doet de Stichting Geldfit precies? Antwoord: In juni 2022 zijn we als gemeente aangesloten bij Geldfit. Inwoners krijgen een passend advies of worden in contact gebracht met iemand die met ze meedenkt. Daarmee is de route voor inwoners helderder geworden en werken de (lokale) vrijwilligers- en professionele partijen achter de schermen samen om de ondersteuning op elkaar af te stemmen.
54	PvdA	Sociaal domein			28	Stuk gezondheid op pagina 28 – wij vinden dat er veel staat, maar ook hier weinig benchmark. Hoeveel dikker zijn? Hoeveel meer/minder bewegen we dan anderen? Graag ook links naar de cijfers. Antwoord: Het aantal kinderen met ernstig en matig overgewicht is in Ooststellingwerf vergeleken met 2018 afgenomen. Friesland breed is het aantal kinderen met overgewicht gelijk gebleven. Kinderen in heel Friesland zijn in 2022 vergeleken met 2018, vaker met de fiets of lopend naar school gegaan. (Waarschijnlijk) hierdoor komen meer kinderen dan in 2018 aan hun dagelijkse beweging van minstens een uur, want sporten/bewegen in de vrije tijd is bij alle kinderen in Friesland afgenomen.
55	LSO				28	Waarom is er gekozen voor steeds meer verwijzingen naar het Monitor Sociaal domein? Zeer storend toch? Antwoord: We verwijzen naar de monitor sociaal domein om te voorkomen dat de jaarstukken nog omvangrijker worden én we dubbelingen krijgen met de monitor. De andere hoofdstukken van de jaarstukken bevatten ook geen cijfers, dus is voor één lijn gekozen.
56	VPO	Programma 1: Samenleving	H3	Mensen vinden (tijdige) ondersteuning bij psychische klachten	29	Welke programma's naast de Happylessen aangeboden voor de doelgroep vanaf 12 jaar. Wat zijn de financiële gevolgen hiervan geweest in 2022? Antwoord: Happylessen € 18.000 Bouw! € 5.250 Jongerenwerk € 252.000 Preventielessen € 8.000 YoungLeaders + NBT € 25.000
57	D66	Programma 1	Thema 1.1 Meedoen	I2: Ouderen hebben	29	In bijna alle kernen van Ooststellingwerf zijn inloopactiviteiten voor ouderen. Hoe is het gebruik van deze voorzieningen?

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
		Samenlev en		betekenisvolle relaties, werken/of daginvulling		Antwoord: In de burgerpeiling staat in 'hoofdstuk 3 Activiteiten' hoeveel inwoners, per dorp, aan activiteiten meedoen, ook 55+ ers. Daaruit blijkt in ieder geval dat meer 55+ers dan jongere inwoners meedoen aan (culturele) activiteiten. In de monitor sociaal domein 2022 vind u onder '2.7 maatschappelijk effect D de aantallen bezoekers van de dagbesteding zonder indicatie. Verder zijn er inderdaad in veel dorpen activiteiten voor ouderen. Meestal ligt daar geen directe subsidie aan ten grondslag maar gaat dit via verenigingen (bijvoorbeeld de Onafhankelijke Seniorenvereniging) of Plaatselijk Belang. Initiatiefnemers leggen daar geen verantwoording over af aan ons.
58	PvdA	Sociaal domein			29	H4: middelengebruik - daar maken wij ons zorgen over. Het gebruik op het platteland is volgens ons hoger dan in de stad (?) (qua alcohol en softdrugs). Wat wordt er op het Stellingwerf College gedaan, wat in Waskemeer? En moeten we ons niet vooral richten op al die ouders die een keet in hun achtertuin zetten? (Persoonlijk aanspreken?) Daar wordt het meeste gedronken uiteindelijk... Of zit het anders? Antwoord: Voor wat betreft de aanpak op de VO's ligt de primaire verantwoordelijkheid bij de schoolbesturen. De signalen zijn ons bekend. Met de OKO-aanpak denken wij hier een adequate oplossing voor te hebben.
59	PvdA	Sociaal domein			30	Er wordt op verschillende plekken over discriminatie tegen LHBTQI+ gesproken (modewoord/thema), maar hoe zit het met discriminatie tegen bv. niet-blanke medebewoners? Juist omdat dat percentage lokaal laag is, zijn wij bang dat discriminatie op grond van huidskleur veel te normaal wordt gevonden. Laten wij dat vooral niet vergeten! Hoe zouden wij dat in de toekomst kunnen doen (of over rapporteren)? Antwoord: Tûmba voert namens de Friese gemeenten de wettelijke taak Antidiscriminatievoorzieningen uit. Daarnaast doen wij mee aan de monitor discriminatie Noord Nederland. Op de website van de gemeente is sinds 2 maanden een duidelijke button te vinden om discriminatie breed te melden. Signalen die wij krijgen pakken we op.
60	LSO				30	Klopt het dat er scholen zijn die de voorlichting over drugs krijgen? Antwoord: VNN verzorgt op Stellingwerf college programma Helder op school. Betreft Training aan docenten gedurende meerdere jaren. Op het Stellingwerf college is een informatieavond voor ouders georganiseerd met voorlichting over middelengebruik. Op het voortgezet onderwijs is (laagdrempelig) contact met jongerenwerk, preventiewerk VNN, jeugdverpleegkundige en jeugdarts van de GGD en het gebiedsteam. Hier wordt aandacht besteed aan voorlichting maar ook aan weerbaarheid. Basisscholen richten zich met name op voorlichting aan ouders.
61	GL	Programma 1: Samenlev en	Thema 1.3 Gezondheid	Wat hebben we bereikt. Maatschappelijk effect K. Mensen leven	30	Aantal meldingen huiselijk geweld neemt af. Stijging was het gevolg van corona. Neemt huiselijk geweld daadwerkelijk af of word wat meer zichtbaar is geworden door corona weer onzichtbaar? Antwoord: Het lijkt dat de spanningen thuis afnemen o.a. doordat inwoners weer buitenshuis werken.

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
				in een gezonde leefomgeving		
62	PvdA	Sociaal domein			31	JOGG-gemeente pag 31 - 4 gezonde basisscholen vinden wij nog niet heel erg veel? Mooi is dat er hierover wordt gerapporteerd. Maar is er dus nog wel werk aan de winkel? Antwoord: Met alle scholen worden gesprekken gevoerd om gezonde school te bespreken. 9 Scholen hebben voor het nieuwe seizoen ondersteuning (budget) aangevraagd voor gezonde school.
63	GL	Programma 1: Samenlev en	Thema 1.3 Gezondheid	Wat hebben we ervoor gedaan, 12. Ouderen hebben betekenisvolle relaties, werk en/of daginvulling	31	De gemeente bekostigt welzijn op recept door Scala. Is welzijn op recept in elke dorp, of in ieder geval de kernen, beschikbaar, of alleen in Oosterwolde en Appelscha? Huisarts in Haulerwijk geeft aan het niet te kennen. Antwoord: In 2022 is er voor het laatst subsidie voor welzijn op recept verstrekt aan Scala. Dit omdat wij niet tevreden waren over de resultaten. Scala is met eigen middelen hiermee doorgegaan. In 2022 waren er 12 nieuwe casussen Welzijn op Recept bij Scala.
64	D66	Programma 1 Samenlev en	Thema 1.1 Meedoen	Maatschappelijk effect K: Mensen leven in een gezonde leefomgeving.	32	Een gezonde leefomgeving is o.i. ook een toegankelijke leefomgeving. Op welke wijze wordt dit meegenomen? Antwoord: In (de uitvoering van) beleid wordt inclusie als uitgangspunt meegenomen. Vanuit gelijkheidsbeginsel dienen voorzieningen beschikbaar te zijn voor alle inwoners indien van toepassing.
65	D66	Programma 1 Samenlev en	Thema 1.4 Goed opgroeien	Maatschappelijk effect L: Jeugdigen ontwikkelen zich optimaal	34	Het bereik van VVE, de bekostiging loopt via de rijksregeling onderwijsachterstandenbeleid? Antwoord: Ja
66	D66	Programma 1 Samenlev en	Thema 1.4 Goed opgroeien	O3: Scheidingen verlopen met minimale schade voor jeugdigen	36	Hoe word je een dappere Dino of een Stoere schildpad? Antwoord: Betreft een groepsprogramma om emotionele en gedragsproblemen bij kinderen te voorkomen of beperken na een scheiding
67	GL	Programma 1: Samenlev en	Thema 1.4 Goed Opgroeien	Wat hebben we daarvoor gedaan, N: Jeugdigen zijn weerbaar	36	Activeringsprogramma's Youngleaders en Maatschappelijke DienstTijd. Zijn hiervan resultaten beschikbaar, of deze programma's hun werking hebben? Antwoord: Young Leaders: er zijn in totaal 40 jongeren die het project hebben gevolgd en afgerond. MDT-divers: Maatschappelijke dienstdienst is voor jongeren/jongvolwassenen tussen de 14 en 30 jaar die zich willen ontwikkelen in de breedste zin van het woord. Momenteel loopt met een vijftal meiden uit Donkerbroek een traject welke

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
						gericht is in het leren organiseren van activiteiten. Op de door hun georganiseerde avond kwamen 30 kinderen op af. In totaal hebben in 2022 35 mensen deelgenomen aan MDT.
68	LSO				37	“We zijn in 2022 gestart met jongerenparticipatie”. Hoe? Antwoord: Met het oog op het nieuwe beleid inwonersparticipatie spraken we o.a. met kinderen, jongeren, jongerenwerkers, experts (bv NJi, ProDemos) en andere gemeenten over jeugdparticipatie en wat daarin wel/niet werkt. Ook organiseerden we een themabijeenkomst met de raad over inwonersparticipatie, waaronder jeugdparticipatie.
69	GL	Programma 1: Samenlev en	Thema 1.4 Goed Opgroeien	Wat hebben we daarvoor gedaan. Algemeen	37	Wat zijn Quests en Chats en hoe word dit uitgevoerd? Antwoord: Om de mening van jongeren te horen houden we Quests and Chats met ze. Eerst vullen jongeren (online) een korte vragenlijst in. En daarna vertellen ze ons er meer over via een digitale groepschat. Deelnemers zijn jongeren van 12 tot en met 23 jaar, dus van brugklas tot en met MBO. De resultaten van de afgelopen keren zijn te vinden op https://www.ooststellingwerf.nl/quests-and-chats.
70	VPO	Programma 1: Samenlev ing	Thema 1.1 Meedoen. Armoede	Kinderopvang gratis	39	Wat zijn de financiële consequenties op langere termijn van de gratis kinderopvang voor de gemeente? Wie gaan deze kosten dragen: Rijk, Provincie, Gemeente? Is het verstandig hiervoor alvast geld te reserveren indien de gemeente deze kosten zal moeten dragen? Antwoord: Het landelijk programma kinderopvang is door het Rijk uitgesteld. De inhoud en het plan van aanpak zijn nog onbekend. Het is niet reëel te verwachten dat het nieuwe beleid kinderopvang bekostigd moet gaan worden vanuit de (huidige) gemeentelijke middelen.
71	VPO	Programma 1: Samenlev ing	Jeugdhulp	Tekort op begroting	39	Sinds de overheveling van de jeugdhulp is er geen adequate begroting geweest van de kosten. Hoe is het mogelijk dat na 8 jaar dit nog niet goed is gelukt/niet onder controle is? Antwoord: De begroting is adequaat, er is hier sprake van een open einde regeling waardoor elke jongere recht heeft op jeugdhulp. Sinds de overheveling van de jeugdhulp is de inkoopssystematiek veranderd, zijn er tussentijdse prijsindexaties gedaan en is de wet woonplaatsbeginsel ingevoerd. Deze wijzigingen brachten onzekerheden in het uitgavenpatroon met zich mee. We zien dat er in 2022 vaker naar niet gecontracteerde zorgaanbieders werd doorverwezen waardoor er meer maatwerkcontracten nodig waren. In het laatste kwartaal van 2022 zijn er een aantal dure hersteltrajecten afgesloten.
72	LSO				39	“Niet gebruikt geld - amendement” Wordt dit niet teruggekoppeld aan de raad? Antwoord: In de loop van 2022 werd duidelijk dat we voor energiebesparende maatregelen ook de RREW middelen voor dit doel konden inzetten, met als voordeel dat dit geld niet hoeft te worden terug betaald en we onze eigen middelen

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
						dus niet uit hoeven te geven. De terugkoppeling vindt nu plaats via de jaarrekening.
73	VPO	Programma 1: Samenleving	Voordeel WMO	WMO voordeel	40	Kunnen de WMO gelden die in 2022 zijn overgebleven (819.000 euro) worden geormerkt zodat deze bij de toekomstige ontwikkelingen WMO weer kunnen worden ingezet? Antwoord: Dat is niet gebruikelijk. Bij nieuwe toekomstige ontwikkelingen die meer geld kosten komt een voorstel (separaat of via de P&C cyclus) om budget te verhogen.
74	LSO				40	Kan het college uitleggen hoe het kan dat er geen kapitaalslasten zijn voor het Doarpsintrum Donkerbroek? Antwoord: In 2019 heeft u een krediet beschikbaar gesteld van € 2 miljoen voor realisatie van het Doarpsintrum Donkerbroek in het jaar 2021. Conform de financiële verordening vindt de eerste afschrijving plaats in het jaar na het gereedkomen van het actief. Daarom zijn er destijds kapitaallasten opgenomen vanaf 2022. Het Doarpsintrum is in 2021 echter niet gerealiseerd. Daarom zijn er in 2022 ook geen kapitaallasten. In de raadsvergadering van juni 2023 wordt er een voorstel aan u voorgelegd voor een kredietuitbreiding in verband met de gestegen stichtingskosten.
75	D66	Programma 1 Samenlevingen	Thema 1.4 Goed opgroeien	Jeugdhulp, nadeel € 1.265.000	41	Doordat hersteltrajecten gemiddeld korter duren, drukken meer lasten op 2022. Is dit een incidentele kostenpost? In hoeverre wordt gecontroleerd dat herstel daadwerkelijk heeft plaats gevonden? Antwoord: De verwachting is dat het korter duren van hersteltrajecten blijvend is. Wanneer het Gebiedsteam betrokken is bij een casus vindt er bij afsluiting van de zorg een evaluatie plaats om te beoordelen of de resultaten zijn behaald. Bij doorverwijzing door een gecertificeerde instelling doen de inkoopondersteuners navraag bij de voogd of de resultaten zijn behaald en de beëindiging akkoord is. Wanneer er een opvallend korte looptijd is doen de inkoopondersteuners navraag bij de zorgaanbieder.
76	PvdA	Sociaal domein			41	Jeugdhulp: daar ging & gaat zo veel geld heen, maar daar hebben we zo weinig vat op. Wij vinden de rapportage erover wat mager(?) Wij denken specifiek aan de structurele middelen die recent werden vastgelegd voor de behandeling van 10 kinderen in totaal 800K€. Dat is natuurlijk heel veel geld per kind. Kun je in principe niets aan doen behalve preventie. Hoe kunnen wij uitvinden hoe zoiets verloopt/afloopt? Het is toch ook niet logisch dat ieder jaar 10 kinderen de behandelingen moeten volgen? Antwoord: In veel gevallen is het Gebiedsteam betrokken bij het verloop van de casus. In andere gevallen ligt de regie en het verloop van de casus bij een gecertificeerde instelling. Wij kijken kritisch naar (dure) zorgaanvragen en denken daar waar mogelijk mee in oplossingen. In sommige gevallen is de enige passende zorg een (zeer) intensief zorgtraject.
77	LSO				41	Wordt jeugdhulp niet onbetaalbaar? Antwoord:

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
						Ja, de jeugdhulp wordt onbetaalbaar en de gemeenten krijgen onder andere structureel te weinig financiële middelen vanuit het Rijk om zorg aan de jeugd te kunnen leveren. Dat is ook de aanleiding dat het Rijk samen met de gemeenten (VNG) de hervormingsagenda 2023 hebben ontwikkeld. Hervormingen in de jeugdzorg zijn hard nodig om jeugdigen en gezinnen die dat nodig hebben, zo snel mogelijk passende zorg te bieden. Tegelijkertijd moet het hele jeugdzorgstelsel financieel houdbaar worden. Het gaat daarbij om een combinatie van maatregelen en middelen. Alle gemeente in de provincie Friesland zijn bezig met de transformatie binnen de jeugdzorg dat aansluit bij de uitgangspunten van de hervormingsagenda.
78	D66	Programma 1 Samenlev en	Thema 1.4 Goed opgroeien	Corona	42	De dekking van dit nadeel loopt via een ander programma/via verrekening met de reserve? Antwoord: De dekking van dit nadeel loopt via programma 6, en is daar als voordeel verantwoord.
79	GL	Programma 2	Algemeen		42	We zien uitgebreide programma's en thema's. Waarom is programma 2 zo kort? Hoe wordt bijvoorbeeld ingezet op bereikbare scholen? Hoe is ingezet op samenwerking tussen scholen? Antwoord: Programma 2 is kort omdat het onderwijsinhoudelijke gedeelte overgeheveld is naar Programma 1 in verband met de Visie op Sociaal Domein. De scholen zijn zo verspreid over de gemeente dat ze goed bereikbaar zijn. Samenwerking tussen scholen ligt op het onderwijsinhoudelijke vlak. Op het terrein van de huisvesting zijn met de schoolbesturen gesprekken gevoerd. Mede op basis daarvan wordt in 2023 een Integraal Huisvesting Plan opgesteld.
80	OB	Programma 3	Thema 3.1.1. Recreatie en Toerisme	beleidskaders	44	Hier staat de versie van Masterplan Regio Appelscha (2017- 2021). Vraag: Zijn de beleidskaders nog wel actueel? Antwoord: Het Masterplan is het basisdocument waaruit nog steeds acties uit voortvloeien oa de verbinding Dr Friese Wold – Fochteloerveen.
81	CU		Programma 3	Bij wat hebben we bereikt, eerste punt	44	In hoeverre wordt ook Recreatieschap Drenthe ingezet voor promotie en marketing? Antwoord: TIP Appelscha heeft een aantal acties uitgezet met Marketing Drenthe/Recreatieschap.
82	CU		Programma 3	Bij wat hebben we bereikt, eerste punt	44	Op welke wijze worden de ondernemers gestimuleerd om zich te blijven ontwikkelen op het gebied van gastheerschap? Antwoord: Er worden o.a. Workshops gastheerschap aangeboden door TRZF en Marketing Drenthe.
83	OB	Programma 3	Thema 3.1.2.	Wat heeft de inwoner	45	Vraag: Tekst lezende geeft het geen herkenningpunten van de bewoners. Wat maakt dat het antwoord zo is geformuleerd.

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
			BioBased Economy	daarvan gemerkt		Antwoord: De spin-off van onze inzet in een BioBased Economy heeft voor een deel een indirect (werkgelegenheids-) effect. Dit is niet altijd direct zichtbaar voor onze inwoners. Het beter zichtbaar maken van het belang en de spin-off van een BioBased Economy richting onze inwoners is nadrukkelijk insteek voor de uitvoeringsstrategie Circulaire Economie de komende jaren.
84	VPO	Programma 3: Ruimtelijke en economische ontwikkeling	Thema 3.1.2	Biobased economy	45	BBE creëert meer banen, in hoeverre klopt dit met de werkelijkheid gezien BBE 2-3 x zoveel kost als normaal. Hoe is de haalbaarheidskaart dan ingevuld? Op langere termijn creëert BBE een hogere levensonderhoud voor de inwoners, hoe denkt de gemeente dit te ondervangen? Antwoord: Er staan in deze vraag veronderstellingen. Daarmee is het een politieke vraag.
85	LSO				45	Welke biobased projecten zijn er in 2022 daadwerkelijk gerealiseerd? Antwoord: Projecten die in 2022 daadwerkelijk zijn gerealiseerd met subsidie vanuit programma BBE zijn: • Op het Ecommunitypark in Oosterwolde is een biobased brug gerealiseerd en geopend. • Daarnaast is in 2022 het project Biodivers Cultuurland afgerond door de Gebiedscoöperatie Zuidoost Friesland. • Ook is er een project gerealiseerd voor meer biodiversiteit op de boerderij door Agrarische Natuur- en Milieuvereniging Gagelvenne in samenwerking met Cruydt-Hoeck. Daarnaast hebben er in 2022 tal van activiteiten plaatsgevonden binnen het thema biobased economy, voornamelijk in het Biosintrum. Zoals: • Symposium 'Boeren voor de Bouw' • Opening Onderzoekstuin Leer- en Kenniscentrum Bodem • Congres: "Prefab bouwen met biocomposieten" • Congres: "Inko(p)pen Biobased" • Congres: "Als ik kan, koop ik biobased"
86	LSO				45	Welke bedrijven zijn er nu actief op het Ecommunity Park en hoeveel werkgelegenheid gaat hiermee gepaard? Antwoord: Op het bedrijvenpark zijn aanwezig, Ecostyle, Kaaslust, bouwkundig bureau J. Kok, Etran opleidingsinstituut duurzame ontwikkeling en Biosintrum. In totaal zijn er op dit moment rond de 86 mensen werkzaam binnen de bestaande bedrijven.
87	VPO	Programma 3:	Thema 3.2 Verkeer,	Subsidie aanvragen	46	Wat is de status van de subsidieaanvragen? Hoeveel subsidie is aangevraagd en voor welke programma's? Zijn er al subsidieaanvragen toegekend? Zo ja, welke?

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
		Ruimtelijke en economische ontwikkeling	wegen en groen			Antwoord: De aanvragen zijn gedaan binnen het kader van het Gemeentelijk RioleringsPlan. (programma Duurzaamheid) De aanvragen zijn in twee delen aan gevraagd. Het eerste deel is toegekend. Het totaal bedrag is € 440.000, verdeeld over verschillende projecten, zoals het Haerenkwartier en de locaties genoemd in de Factsheets (zie raadsmededeling #1206 d.d. 11 oktober 2022). Het tweede deel van de aanvraag is in 1e kwartaal van 2023 ingediend en wordt nu beoordeeld.
88	D66	Programma 3 Ruimtelijke en economische ontwikkeling	Thema 3.1.3 Werkgelegenheid	Wat hebben we ervoor gedaan	46	Kunnen wij nader kennis maken met Dennis? Antwoord: Dennis is een website met doorklikmogelijkheden naar instrumenten voor de werkgeversdienstverlening van alle arbeidsmarktregio's. Professionals kunnen met filters in één oogopslag zien welke lokale, regionale en landelijke instrumenten op het gebied van werkgeversdienstverlening van toepassing zijn voor een specifieke werkzoekende. Doordat de instrumenten openbaar zijn, kunnen arbeidsmarktregio's ook elkaars aanbod inzien en elkaar inspireren. De ambitie is Dennis op termijn ook beschikbaar te stellen aan werkgevers.
89	LSO				46	Hoe staat het met het strategisch plan verkeersveiligheid? Antwoord: Op 25 oktober 2022 bent u met een mededeling aan de Raad "Plan van Aanpak uitvoering Strategisch Plan Verkeersveiligheid" (Ibabs Ingekomen stukken, ID 1209) geïnformeerd over de voortgang. In de loop van 2023 volgt een update van de stand van zaken.
90	GL	Programma 3	1.3 Werkgelegenheid	Wat hebben we bereikt	46	Er is een ondernemersloket ingericht. Kunnen ondernemers hier ook terecht voor vragen over duurzaamheid? Hoeveel is er gebruik gemaakt van dit ondernemersloket, waar lijkt vooral vraag naar te zijn? Antwoord: Bestaande ondernemers en starters kunnen bij het ondernemersloket voor allerlei vragen op het gebied van ondernemen, bestemming, werkgelegenheid maar ook duurzaamheid terecht. In de afgelopen periode zijn er een tweetal vragen in het kader van duurzaamheid via het loket gesteld.
91	GL	Programma 3	2 Verkeer, wegen en groen	Wat hebben we daarvoor gedaan	46	De gemeente stapt over naar LED. Is hierbij ook gekeken naar mogelijkheden van slimme verlichting? (aanslaan bij beweging) Antwoord: Tijdens de voorbereiding van het vervangingsplan naar LED zijn ook de mogelijkheden voor aansturing door bewegingsmelders onderzocht. Deze techniek stond toen nog in de kinderschoenen en was kostbaar. De grootste besparing/kosten efficiency kon worden behaald met een armatuur dat in combinatie met een dimregime werd geplaatst. Hierdoor brandt de verlichting in de nacht maar op 30%. Overigens wordt het openbare verlichting netwerk aangestuurd door lichtsensoren die van de netbeheerder (Liander) zijn.

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
92	VPO	Programma 3: Ruimtelijke en economische ontwikkeling En paragraaf 9: Duurzaamheid	Thema 3.3.1 Milieu 2023 CO2 neutraal, zonneweides	2030	47	Hoe verwacht de gemeente de doelstelling van 2030 te halen gezien dit uit alle voorspellingen niet mogelijk lijkt? In de landelijke politiek wordt al geopperd dat 2030 niet haalbaar is, moeten wij als gemeente niet de landelijke richtlijnen aanhouden qua investeringen? Antwoord: Dit is een politieke vraag
93	GL	Programma 3	Verkeer, wegen en groen	Wat heeft de inwoner gemerkt	47	Vorig jaar is toegezegd voortaan op te nemen hoeveel bloemrijke bermen er bij zijn gekomen. Hoeveel km bloemrijke bermen zijn er bij gekomen in Ooststellingwerf? Antwoord: Er is een toename van ca. 6.500 m2 bloemrijke berm t.o.v. 2021. Het groenareaal wordt bijgehouden in m2 vandaar dat het aantal toegenomen km's niet weer te geven is.
94	CU		Programma 3		48	Onder andere bij deze paragraaf maar ook elders wordt gesproken over de informatie via gemeentelijke website en sociale media. Wordt soms ook een pagina in een lokale nieuwskrant gebruikt? Niet iedereen gebruikt sociale media en door de hoeveelheid informatie dreigt dit daar ook onder te sneeuwen. Hoe denkt u alle inwoners te kunnen bereiken? Antwoord: Zowel offline als online communicatie is belangrijk. Er is altijd sprake van een mix van media zowel online als offline. Maar er wordt altijd gekeken naar de boodschap en doelgroep. We publiceren als gemeente al tientallen jaren iedere week de pagina Gemeentenieuws in de Nieuwe Ooststellingwerf (huis-aan-huis en abonneekrant). Recent hebben we ook een onderzoek gedaan onder inwoners van welke media vooral gebruik wordt gemaakt. Hieruit bleek ook dat de pagina Gemeentenieuws in de NOS goed wordt gelezen, gevolgd door de sociale media.
95	CU		Programma 3		48	Er is een digitaal duurzaam bouwloket ingericht. Hoe geeft u hier bekendheid aan? Hoe gemakkelijk is dit te vinden voor de inwoners? Antwoord: Via de verschillende mediakanalen die tot onze beschikking staan, zoals de periodieke advertenties in de Nieuwe Ooststellingwerf, social media en het digitaal duurzaam bouwloket is te vinden op onze website onder het thema 'duurzaamheid'.
96	GL	Programma 3	3.1 Milieu, Co2	Wat heeft de inwoner	48	De gemeente heeft een digitaal duurzaam bouwloket. Zijn er cijfers beschikbaar over het gebruik daarvan binnen onze gemeente? Wat zijn de trends?

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
			neutraal, zonneweiders	daarvan gemerkt		Antwoord: In 2022 is het digitaal duurzaam bouwloket 455 keer geraadpleegd. Hierin zien we dat de bezoeken aan het digitaal duurzaam bouwloket in Q3 en Q4 van 2022 zijn verdubbeld ten opzichte van Q1 en Q2.
97	GL	Programma 3	3.1 Milieu, Co2 neutraal, zonneweiders	Wat heeft de inwoner daarvan gemerkt	48	De gemeente heeft energiecoaches opgeleid. Zijn er in onze gemeente ook energieadviseurS en/of financieel adviseurs beschikbaar? Antwoord: Inwoners kunnen energieadviseurs inschakelen die algemeen beschikbaar zijn in de regio en vindbaar zijn bijvoorbeeld via internet. Er zijn geen energieadviseurs in dienst bij de gemeente. De uitvoeringsagenda van de Transitievisie Warmte voorziet in het oprichten van een energieloket die inwoners eenvoudig doorgeleid naar de benodigde adviseur (energiecoach, energieadviseur, financieel adviseur, etc.) naar gelang de specifieke vraag van de inwoner.
98	VPO	Programma 3: Ruimtelijke en economische ontwikkeling	Thema 3.3.2 Afval	Reduceren bouw- en sloopafval	49	Zal het totaal bouw- en sloopafval niet toenemen ipv afnemen door renovatie, levensloopbestendig maken, verduurzamen en nieuwbouw plannen die momenteel nagestreefd worden? En wat is de financiële consequentie hiervan voor de inwoners? Antwoord: Renovatie, levensloop bestendig maken, verduurzamen en nieuwbouw plannen zijn in de meeste gevallen bedrijfsmatige projecten. Ook komt het voor dat particulieren een bouwcontainer huren. Het afval dat hierbij vrijkomt is dan ook bedrijfsmatig en komt niet naar de milieustraat. Inwoners, die hier zelf aan de slag gaan, kunnen hun afval tegen betaling van het slagboomtarief naar de milieustraat brengen.
99	D66	Programma 3 Ruimtelijke en economische ontwikkeling	Thema 3.3.2 Afval	Wat hebben we bereikt	49	VANG-doelstelling eindigt met de zin 'Daar is vooral de winst te behalen.' Waarom wordt dit als winst benoemd? Het is toch goed dat inwoners afval inleveren, ongeacht het type afval? Antwoord: Het is inderdaad goed dat inwoners afval, ongeacht het type afval, inleveren. De winst die we willen halen is dat we reststromen nog beter willen scheiden en dat daarvoor inwoners hun grof huishoudelijk beter gescheiden inleveren.
100	LSO				49	Wordt de bestrijding van zwerfafval nog steeds gefinancierd vanuit Afvalstoffenheffing? Antwoord: Ja, dat klopt.
101	LSO				49	Hoe verhoudt zich de taskforce wonen met openbaarheid en transparantie? Antwoord: Planontwikkeling is vooral in het begin een zorgvuldig proces dat zich achter gesloten deuren afspeelt. We hebben onze website in de lucht om ontwikkelingen kenbaar te maken aan onze inwoners. Veel plannen zijn echter nog in

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
						een te vroeg stadium waardoor communicatie naar buiten niet wenselijk is. Participatie met de omgeving is in deze processen van essentieel belang voor de voortgang. Zodra we kunnen en mogen (van de particuliere ontwikkelaar) communiceren dan doen we dat uiteraard meteen.
102	OB	Programma 3	Thema 3.4 bouwen en wonen	Wat heeft de inwoner daarvan gemerkt	50	Bij de eerste bullit staat “ dat het goed wonen is in O’werf in een aantrekkelijke woningvoorraad” Vraag; waar komt deze uitspraak vandaan en op welke manier is deze gemeten, er is immers een tekort aan woningen voor diverse categorieën inwoners? Antwoord: Deze bullit komt uit de woonzorgvisie 2022-2026. Deze uitspraak is gedestilleerd uit o.a. woonbehoefte onderzoeken die gedaan zijn t.b.v. het opstellen van de woonzorgvisie en de woonopgave in beeld te krijgen. Zie onderzoeken behorende bij woonzorgvisie.
103	CU		Programma 3		50	Met een visie alleen wordt het doel niet gehaald. Hoe denkt u te realiseren dat de huur- en koopwoning passend zullen zijn en ook nog eens energieneutraal? Antwoord: Onder de visie ligt het woningbouwprogramma als uitvoeringsdocument. Tevens zijn de prestatieafspraken met corporaties en huurdersverenigingen een uitgangspunt voor woningbouwontwikkeling. BENG (Bijna Energie Neutraal Gebouw) is vanuit het bouwbesluit een eis. Helaas zijn de kosten van met name bouw- en installatiemateriaal dusdanig hoog waardoor de woningen waar we juist behoefte aan hebben zeer moeilijk of zelfs helemaal niet voor een betaalbare prijs kunnen worden ontwikkeld. Onze externe adviseurs (stedenbouwkundigen en ingenieurbureaus) adviseren ons bij het creëren van een energetisch wenselijk inrichtingsplan. Uitvoeringsprogramma’s vanuit woonzorgvisie, prestatieafspraken, duurzaamheid worden bij de planontwikkeling betrokken.
104	CU		Programma 3		50	Zijn er in onze gemeente initiatieven voor knarrenhofjes? Zo ja, waar worden deze gerealiseerd? Op welke plaatsen zijn er initiatieven voor innovatieve en tijdelijke woningen? Antwoord: We zijn in gesprek met het ondersteuningsteam van de Friese Taskforce Wonen, Zorg en Welzijn. Belangrijk onderdeel van onze gesprekken is het concept van knarrenhofjes. We zetten zelf nu voornamelijk met Actium in op levensloopbestendige rijwoningen maar dit is niet sec een knarrenhofje. Geschikte locaties ontbreken nog op dit moment. Als Taskforce Wonen en bij team Ruimtelijke Ordening krijgen we veel inwoners aan tafel die hun perceel ter beschikking willen stellen, maar hebben niet direct een idee wat ze er mee kunnen/willen. We onderzoeken de mogelijkheden, denken mee en adviseren initiatiefnemers.

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
105	GL	Programma 3	4 Bouwen en wonen	Wat hebben we ervoor gedaan	50	Acties uit de nieuwe Woon(zorg)visie worden genoemd. Een daarvan was de Huisvestingsverordening (of gerelateerde regelgeving), wat is hier de status van? Antwoord: De Huisvestingswet zal worden gewijzigd. Belangrijk onderdeel is dat alle gemeenten dan een urgentieregeling moeten hebben. Begin mei is hiervoor een startbijeenkomst geweest (gemeenten en provincie) hoe hier vorm aan gegeven kan worden. Dit wordt gedurende het jaar verder uitgewerkt.
106	GL	Programma 3	4 Bouwen en wonen	Wat willen we bereiken	50	De gemeente staat positief tegenover ontwikkelingen zoals tijdelijke woningen. Zijn er ontwikkelingen op dit gebied? Antwoord: We zijn bezig met de ontwikkeling van flexwoningen, dit is tijdens de besloten themaraad van 16 mei 2023 met u gedeeld. We hopen de eerste woningen in 2024 te kunnen plaatsen. Op dit moment ontbreekt het aan geschikte locaties voor deze woningen. We blijven naarstig op zoek.
107	PvdA				51	In programma 3 ruimtelijke en economische ontwikkeling zien wij financieel erg grote verschillen tussen begroot en werkelijk. Het gaat hierbij vooral om de thema's 3.2 en 3.4. Dik 5M€. Het doorschuiven van het Haerenkwartier is een belangrijke oorzaak van een "meevaller" en de grondexploitatie de andere. Tekstueel is vooral de grondexploitatie o.i. erg slecht uitgelegd. Wat is daar nu eigenlijk gebeurd? Bijzonder vage teksten. Kan dit niet duidelijker gemaakt? Wij kunnen ook niets met de tekst "Dit jaar stellen wij voor om de omvang van de reserve niet via de gebruikelijke actualisatie te bepalen. De taskforce draait op volle toeren. Naar verwachting zullen er de komende tijd nieuwe exploitatieplannen aan u worden voorgelegd. Dan is het goed om de reserve grondexploitatie op niveau te hebben." De cijfers van 2022 zijn de cijfers van 2022 en dat heeft o.i. niets te maken met 2023. Je kunt toch gewoon de winst nemen en dan in 2023 (vanuit de reserves) daaruit onttrekken voor aankopen? Dat maakt veel duidelijker! En: "stellen wij voor"... aan wie en waar en hoeveel? Is dit dan nog een "verborgen extra reserve"? Antwoord: De grondexploitatie draagt niet bij aan het rekeningsresultaat. In 2022 zijn er in totaal vier kavels verkocht, waarvan één grote zichtkavel. Dit heeft geleid tot een stevige verkoopopbrengst in 2022. Hierdoor is de winstneming (toevoeging) aan de reserve ook hoger. De sluitpost van de grondexploitatie is de mutatie in de boekwaarde. In dit geval neemt de boekwaarde van de complexen af (onderdeel Voorraden onder vlottende activa), omdat de baten hoger waren dan de lasten. In de komende tijd zullen er een aantal exploitatieplannen door u worden vastgesteld. Het uitgangspunt is en blijft dat dit kostendekkend zal zijn. Echter er kunnen ook situaties zijn waar dit niet te realiseren is. Dan kan de reserve worden aangesproken. Het is dan goed om de reserve op niveau te hebben.
108	CU		Programma 3		51	Wat is de reden dat er bij het thema Openbare Ruimte € 2.860.000 voordeel is gerealiseerd? Antwoord: De belangrijkste oorzaken zijn weergegeven op p52, het voordeel bij verhardingen van € 2.911.000.

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
109	PvdA				52	Ook 3.2: investering straatreinigen nadeel 80k door afschrijven in een keer. Daar zijn wij voor. Zo gebruiken wij incidentele middelen. Niet activeren als dat niet nodig is. Maar wat is het maximale bedrag waarvoor dit mag? Antwoord: In de financiële verordening, vastgesteld door u, is in artikel 8 vastgelegd: Activa met economisch nut en een verkrijgingsprijs van minder dan € 25.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Activa met maatschappelijk nut en een verkrijgingsprijs van minder dan € 250.000 worden niet geactiveerd.
110	LSO				52	Waarom trekken we extra geld uit voor vitale logies indien het reguliere budget toereikend is Antwoord: Het geld binnen de Regio Deal voor vitale logies is pas beschikbaar gekomen nadat hiervoor door de raad budget beschikbaar was gesteld.
111	LSO				52	Wat is het huidige tijdspad van de realisatie voor de openbare ruimte in het Haerenkwartier? Antwoord: Afhankelijk van de voortgang van het werk en weersomstandigheden verwacht de aannemer voor de bouwvak het werk af te ronden. Dit is uitgezonderd het laatste deel van de beplanting dat pas in het najaar (plantseizoen) geplant kan worden.
112	LSO				52	Steeds vaker zien we op diverse terreinen afrekeningen van eerdere jaren. Is dit niet te voorkomen Antwoord: Dit komt o.a. doordat het rijk steeds meer specifieke uitkeringen verstrekt. De verantwoording daarover vindt plaats via de Sisa verantwoording bij de jaarrekening. Waardoor de afrekening in een volgend jaar plaatsvindt. Dit is dus niet te voorkomen.
113	LSO				54	Is het niet zo dat je kunt verwachten dat de inkomsten van verkoop van bouwterreinen sterk zullen toenemen? Is het dan niet vreemd om de reserve grondexploitatie hoog te houden? Antwoord: In de toekomst zullen er een aantal exploitaties door u worden vastgesteld. Het uitgangspunt is daarbij een kostendeekkende exploitatie. Echter er kunnen situaties voorkomen dat er ook verliesgevende exploitaties zijn. De hogere reserve is bedoeld om een eventueel verlies bij een exploitatie op te vangen.
114	LSO				54	Hoe blijven de diverse toekomstige bestedingen vanuit de algemene reserve voor de raad zichtbaar. Is het niet beter om dit soort gewaarmerkte bedragen via de budgetoverheveling te laten gaan? Antwoord: In de nota Reserves en voorzieningen wordt jaarlijks een specificatie opgenomen van alle begrote (ook meerjarig) en werkelijke mutaties in de algemene reserve.

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
115	LSO				54	Hoe staat het met in het verleden verrichte lening aan projectontwikkelaar XXXXXXXXXX Antwoord: Alles is afgewikkeld in februari van dit jaar. # in verband met privacy is de naam onzichtbaar gemaakt.
116	OB	Programma 4	Inleiding	Strategische projecten en ontwikkelingen	55	De baten en lasten van Programma 4 worden in de overige programma's verantwoord. Vraag; kan dit niet geschreven worden bij de diverse thema's het is lastig zoeken welke gelden bij welke programma's horen in de nadere tekst Antwoord: Dit is onderdeel van het raadsvoorstel over de nieuwe indeling van de programmabegroting.
117	PvdA				55	P 4 Het gaat in een jaarverslag jaar om de vergelijking in cijfers en tekst. Dat schrijven jullie zelf ook al "vragen 'wat hebben we bereikt?' 'wat hebben we daarvoor gedaan?' en 'wat heeft de inwoner daarvan gemerkt?'" (en wat hebben we ermee bereikt). Prima!! Helaas wordt dit niet overal doorgevoerd. Dat kan ook niet omdat deze werkwijze niet overal van toepassing is. Dan gaat het natuurlijk om de harde cijfers die je moet kunnen vergelijken. Voorbeeld: bij programma 4 gaat het om strategische projecten. Daar is het juist zo dat de burger er iets van moet merken. Maar er zijn geen cijfers. Die moet je elders opzoeken. Onhandig. Projecten zijn juist erg interessant om ook financieel te bekijken/vergelijken. Maak van ons geen spoorzoekers! Antwoord: Zie vraag 116.
118	PvdA				55	Thema 4.1 Venekoten Centrum Oosterwolde: "Wat heeft de inwoner daarvan gemerkt. Aankleding van het centrum, gezelligheid van het centrum dus beleving is wat de inwoner hier van merkt (wat is gewijzigd?). De genomen voorzieningen (welke) maakt dat de inwoner het als plezierig moet ervaren om te winkelen. Daarnaast zorgen de acties en het aantrekkelijk maken van het centrum dat ook mensen van buiten Oosterwolde terug komen om te winkelen (hoe staven wij dat?)." Wij willen erop wijzen dat we als PvdA foto's gemaakt hebben van het centrum. Zo prachtig is dat niet... Wij willen daarom aangeven wijzen dat gebruikte tekst in dit soort gevallen een mening is en geen feit. Hoe gaan jullie daar mee om? Antwoord: Het doel van centrumplan Oosterwolde is het aantrekkelijker maken van het centrum. Het klopt dat meningen daarover kunnen verschillen. Acties en aantrekkelijk maken van het centrum in het kader van de Biz heeft tot doel om het verblijf van dorpsbewoners, maar ook winkelend publiek langer in het winkelhart te houden, maar vooral ook terug te laten komen. Deze door winkeliers en gemeente gedragen aanpak in de vorm van een Biz, waarbij de vooral samen optrekken en werken aan vernieuwing en beleving, heeft niet tot doel om het reguliere onderhoud van de openbare ruimte en of ontsierend bebouwing (veelal eigendom van derden) aan te pakken.

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
119	CU		Programma 4		55	Vindt u dat het winkelcentrum voldoende uitstraling heeft als aantrekkelijk winkelgebied? Heeft u nog plannen voor verbetering in de planning staan? Antwoord: Het winkelcentrum kan zeker qua uitstraling beter, groener en aantrekkelijker. In het kader van de Biz, die thans vorig jaar na een periode van Corona weer actief kon worden opgepakt, staan er voor dit jaar een aantal acties/ festiviteiten in de planning die de sfeer en beleving van het centrum vergroten. Daarnaast zal naast meer vergroening, het plaatsen van bloembakken, verlichting van de bomen, ook de fontein worden herplaatst.
120	VPO	Programma 4: Strategische projecten en ontwikkelingen	Thema 4.2 Masterplan regio Appelscha	Subsidie	56	Er wordt aangegeven dat er subsidie is verleend. Hoeveel is dit geweest? Aan wie is dit verstrekt? Met welk doel is die verstrekt? Antwoord: € 20.000 naar TRZF en € 50.000 voor coöperatie Appelscha 3.0. Wat zij daarvoor doen is marketing, productontwikkeling, het stimuleren van ondernemerssamenwerking en professionalisering van het gastheerschap.
121	D66	Programma 4 Strategische projecten en ontwikkelingen	Thema 4.3 Biosintrum		56	Dit richt zich voor ons op de vraag hoe lang een onderwerp een strategisch project blijft. Het Biosintrum is inmiddels opgeleverd. Wanneer gaan we dit als maatschappelijk object beschouwen? Antwoord: De raad besluit zelf over de hoofdstukken in de begroting. Het Biosintrum is opgeleverd en in juni vindt besluitvorming over de beheersconstructie plaats. Wat het college betreft kan dit hoofdstuk dan uit de begroting.
122	CU		Programma 4		56	Het project Boerenstreek is afgerond. Heeft u ook vervolgacties gepland voor het braakliggende terrein aan de boerenstreek die een bezoek aan de boerenstreek aantrekkelijker maken? Antwoord: Over het braakliggende terrein zijn we op dit moment in gesprek om te komen tot een invulling van het braakliggende stuk wat voor een deel eigendom is van de gemeente. Met de voorgenomen invulling zou het gehele stuk in een keer worden ingevuld en daarmee de Boerenstreek aantrekkelijker/ afgerond worden.
123	CU		Programma 4		56	Zijn er ook acties om de aantrekkelijkheid van de omgeving (overige dorpen/streken in onze gemeente) te vergroten? Antwoord: In de omliggende streken vinden er acties plaats om de aantrekkelijkheid en de beleving te vergroten, voorbeelden hiervan zijn Appelscha 3.0,
124	CU		Programma 4		56	De inwoner merkt weinig van de inzet van het Biosintrum. Wat en hoe zou dat wel kunnen worden bereikt, dan wel hoe kan het Biosintrum breder worden ingezet ook voor de eigen inwoners?

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
						Antwoord: Het Biosintrum wil een duurzame economie creëren door de verbindende schakel te zijn tussen overheid, ondernemers en onderwijs en samen met hen te werken aan duurzame oplossingen. Daarnaast vinden er thans tal van bijeenkomsten en symposia plaats waar naast de bovengenoemde doelgroepen ook geïnteresseerde burgers aan deel kunnen nemen.
125	GL	4, Strategische projecten en ontwikkelingen	4.3	Biosintrum	56	‘Het creëren van een plek voor toeristen en recreanten is niet van toepassing geleden.’ Van toepassing waarop? Hoe is dat geprobeerd? Antwoord: Het Biosintrum is een bedrijfsgebouw en ligt op een bedrijventerrein. Dit is geen goede plek voor toeristische activiteiten.
126	LSO				58	Wanneer gaat de raad verder praten over de nieuwe legesverordening die OWO breed moet worden vastgesteld? Antwoord: In de themabijeenkomst van 19 april 2023 zijn de OWO raden geïnformeerd over de ontwikkelingen m.b.t. de omgevingswet, Wet kwaliteitsborging bouwen en legesverordening. Daarin is ook aangegeven dat er in september/oktober een volgende OWO brede themabijeenkomst plaatsvindt en dat in november de legesverordening ter besluitvorming wordt voorgelegd aan de individuele raden.
127	GL	4, Strategische projecten en ontwikkelingen	4.6	Visie op samenleven	58	‘De inwoner kan zich laten vertegenwoordigen door de Adviesraad’ Is dat ook gebeurd? Antwoord: Deze zin in de jaarstukken lijkt onvolledig geformuleerd. Navraag bij de Adviesraad leert dat deze de inwoners in ijn algemeenheid vertegenwoordigd. De Adviesraad vertegenwoordigt geen individuele inwoners. In de netwerken binnen de gemeente Ooststellingwerf hoort de Adviesraad wel veel signalen. Als het signaal de Adviesraad van meerdere kanten bereikt of algemeen gedragen wordt, dan gaan ze daarmee aan de slag.
128	CU		Programma 4		59	Er wordt veel geïnvesteerd in opleiding van het personeel, tegelijk is wisseling van personeel en instroom van nieuwe medewerkers een aandachtspunt (pag. 65). Stelt de gemeente ook een opleidingsovereenkomst met haar personeelsleden op, waarbij bij vroegtijdig vertrek ten minste een deel van de opleidingskosten kunnen worden doorberekend aan hun nieuwe werkgever? Antwoord: Er worden afspraken gemaakt over het volgen van opleidingen tussen medewerker en leidinggevenden. Bij vroegtijdig vertrek worden die kosten ook doorberekend aan de vertrekkende medewerker of de nieuwe werkgever. Overigens mogen kosten van opleidingen direct nodig voor het uitoefenen van de functie op grond van de CAO niet meer worden doorberekend aan de medewerker of nieuwe werkgever.

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
129	CU		Programma 4		59	Is het omgevingsspel ook interessant voor raads- en commissieleden interessant om hun kennis te vergroten op het gebied van de Omgevingswet? Antwoord: Is zeker interessant en leerzaam. Er zitten kaarten in het spel ook gericht op raads- en collegeleden.
130	GL	4, Strategische projecten en ontwikkelingen	4.9	Omgevingswet, bestemmingsplannen	59	Is het Omgevingsspel ook leuk en nuttig voor raad- en cie leden? Antwoord: Zie antwoord op vraag 129.
131	VPO	Programma 4: Strategische projecten en ontwikkelingen	Thema 4.11 Haerenkwartier	Tevredenheid bewoners	61	Waaruit blijkt dat de bewoners tevreden zijn over de duurzaamheid en betrouwbaarheid van de nieuwe woningen en de (verwarming)installaties? Antwoord: Dit blijkt uit de contacten die wij hebben met bewoners en is van algemene strekking. Bekend is dat er ook nog adressen zijn waar bewoners nog niet helemaal tevreden zijn. Dat is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van de woningbouwcorporatie en bouwaannemer.
132	D66	Programma 4 Strategische projecten en ontwikkelingen	Thema 4.11 Haerenkwartier	Wat hebben we bereikt	61	Hoe zijn de ervaringen met de Buurthuiskamer 'Het Ketelhuis?' Overwegen we een dergelijke inzet ook op andere plekken in onze gemeente? Antwoord: Ervaringen zijn overwegend positief. Het Ketelhuis is vaker open en wordt voor diverse structurele en incidentele activiteiten gebruikt. De inzet wordt jaarlijks verantwoord door het Leger des Heils in een maatschappelijk jaarverslag. Er zijn vooralsnog geen andere plekken in beeld. Wel werken we aan een gebiedsgerichte aanpak met de woningbouwcorporaties en Scala Welzijn waarbij dergelijke vragen n.a.v. gebiedskenmerken op tafel kunnen komen.
133	LSO				61	Kunnen wij stukken krijgen waaruit blijkt dat het ketelhuis (Haerenkwartier) steeds vaker wordt bezocht? Antwoord: De inzet en resultaten van het leger des heils en het ketelhuis worden in Q4 2023 in de raad besproken.
134	GL	Programma 5	Wat hebben we er voor gedaan		62	'... bij evenementen zijn opgepakt...' Wat heeft dit oppakken bereikt? Antwoord: De post Corona problematiek bij evenementen was, dat het evenementen publiek nogal onstuimig was. Het risico op excessen was groter dan anders. Hierop zijn we in contact gegaan met de organisatoren van evenementen zodat ze hierop voorbereid waren. Dit heeft voor veel evenementen gezorgd dat er meer beveiliging aanwezig moest zijn en dat er ruimte gecreëerd moest worden om onruststokers tot rust te manen of over te dragen aan de

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
						politie. Ook is het verzoek neer gelegd om de huisregels van de betreffende evenementen duidelijk te communiceren richting de bezoekers. Dit alles heeft geresulteerd dat de evenementen in Ooststellingwerf relatief rustig verlopen zijn.
135	LSO			Wat heeft het gekost- verschil 80 V op 5.2. Thema Handhaving	63	Betekend dit dat we extra ruimte hebben voor bevoordeeld handhaving betreffende pilot de Hildenberg ? Of zelfs minder uitgegeven door NIET te handhaven ? Antwoord: Dit is een politieke vraag.
136	VPO	Program ma 6: Bestuur en Dienstverlening	Thema 6.1 Bestuur	Raadsvoorstellen	65	Is er een inwerkprogramma voor de nieuwe medewerkers voor continuïteit en kwaliteit ten aanzien van de raadsvoorstellen aanwezig? Is deze onderdeel van het inwerkprogramma van de gemeente? Wie is de eindverantwoordelijke voor de kwaliteit van de raadsvoorstellen? Op welke wijze worden nieuwe medewerkers gebracht op het gewenste kwaliteitsniveau van de gemeente. Antwoord: De gemeentesecretaris / directeur is eindverantwoordelijk voor de organisatie. Er is een inwerkprogramma voor nieuwe medewerkers voor het schrijven van raadsvoorstellen. Een deel van de trainingen is online zodat medewerkers de trainingen direct na indiensttreding kunnen gaan volgen. Daarnaast organiseren we live-trainingen voor groepen medewerkers die voorstellen schrijven omdat je de kwaliteit ook moet onderhouden. Naast de live-trainingen en de online trainingen is er ook persoonlijke begeleiding mogelijk. College en directie monitoren de kwaliteit van de voorstellen. Een onderdeel van die monitoring is dat ook de raadsleden hierbij periodiek worden betrokken.
137	D66	Program ma 6 Bestuur en dienstverlening	Thema 6.1 Bestuur	Opvang Oekraïense Vluchtelingen	66	In hoeverre voldoet Ooststellingwerf aan de opgelegde doelstellingen ten aanzien van de volgende doelgroepen: 1. Opvang ontheemde Oekraïners 2. Opvang asielzoekers 3. Opvang statushouders En op welke wijze is het college bezig met het realiseren van (tijdelijke) plekken voor spoedzoekers in de breedste zin? Antwoord: 1.Opvang ontheemde Oekraïners – 31-12-2022 taakstelling 117 en opgevangen 125 29 mei 2023 taakstelling 141 en opgevangen 53 2.Opvang asielzoekers – Geen taakstelling en geen personen opgevangen 3.Opvang statushouders –

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
						Een achterstand moet in de volgende taakstelling worden ingelopen, en een voorstand wordt verrekend met de volgende taakstelling zodat dan minder gehuisvest hoeft te worden De taakstelling voor het huisvesten van statushouders voor 2022 was 35. Uiteindelijk zijn er 43 statushouders gehuisvest. De taakstelling voor het huisvesten van statushouders voor 1^e helft 2023 is 31. De taakstelling voor 2^e helft 2023 is 41 statushouders huisvesten (inclusief 4 AMV-ers).
138	LSO				66	Op welke wijze wordt de raad weer in zijn kracht gezet (aanbeveling Apotheker)? Antwoord: Dit is een politieke vraag.
139	VPO	Programma 6: Bestuur en Dienstverlening	Thema 6.3 Financien	Reële begroting	67	In hoeverre spreekt deze ambitie de werkelijk tegen m'n rond programma 1 Samenleving gelet op de structurele tekorten op de begroting van de jeughulp? Antwoord: Het klopt dat de werkelijkheid af kan wijken van de begroting. Naar aanleiding daarvan wordt ook de begroting aangepast. Het totaal van de begroting moet structureel en reëel in evenwicht zijn, dat blijft het uitgangspunt.
140	CU		Programma 6		67	Kunnen de resultaten van het onderzoek naar de bereikbaarheid ook gedeeld worden met de raad? Mogelijk is dat al gedaan, in dat geval waar kunnen we dit vinden? Antwoord: Dat is niet gedaan, maar de resultaten van het bereikbaarheidsonderzoek zullen met de raad gedeeld worden.
141	CU		Programma 6		67	Wat is het percentage inwoners want nog komt zonder afspraak ten opzichte van hen die een afspraak maken? Antwoord: In 2022 was dat 17,8% zonder afspraak en 82,3% met afspraak. Alle inwoners zijn welkom, met of zonder afspraak.
142	GL	Thema 6	Dienstverlening	Wat willen we bereiken	67	'Minder onnodige telefonische contacten.' Wat zijn onnodige telefonische contacten? Hoe voorkomen we dat we mensen ontmoedigen te bellen die dat wel nodig hebben? Antwoord: De term 'onnodig' is ongelukkig gekozen. Inwoners zijn meer dan welkom te bellen met de gemeente. Nu zijn inwoners soms genoodzaakt om de gemeente te bellen omdat bijvoorbeeld een brief te ambtelijk geschreven is of onze informatie op de website onduidelijk is. Dat willen we als gemeente voorkomen en beter doen. Dat bedoelen we met 'onnodig'. We willen inwoners nooit ontmoedigen ons te bellen.

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
143	D66	Programma 6 Bestuur en dienstverlening	Thema 6.3 Financiën	Beleidsindicatoren	68	Externe inhuur. In hoeverre zijn zaken als COVID, energietoeslag, de opvang van ontheemde Oekraïners, en andere plotseling opkomende zaken van invloed geweest op deze cijfers? Antwoord: Deels zijn bovenstaande werkzaamheden binnen de huidige formatie opgevangen. Voor een deel is inderdaad extra ingehuurd. Externe inhuur bestaat voornamelijk uit inhuur voor projecten en (tijdelijk) inhuur i.v.m. het ontstaan van vacatures en vervanging ziekte.
144	D66	Programma 6 Bestuur en dienstverlening	Thema 6.3 Financiën	Wat heeft de inwoner daarvan gemerkt	68	Onze financiën zijn voor iedereen te bekijken. Ooststellingwerf toont zich hierin veel te bescheiden. Waarom wordt hier niet verwezen naar https://ooststellingwerf.begrotingsapp.nl/ ? Dit is voor meer dan alleen raadsleden interessant! Antwoord: Dat gaan we in het vervolg opnemen.
145	LSO				68	Is het gebruik van de uitdrukking “Het ravijn 2026 niet erg destructief”? Antwoord: De algemene uitkering voor Ooststellingwerf gaat met € 3,5 miljoen omlaag in 2026 t.o.v. 2025 (stand decembercirculaire 2022). De gebruikte term is overgenomen van de VNG, onze belangenbehartiger.
146	LSO				70	Waren de extra kosten voor het afscheid en de installatie van de nieuwe raad niet te voorzien? Antwoord: Jawel, maar de inschatting was niet juist.
147	LSO				70	Zijn niet regelmatig voordelen in 2022 nadelen in het navolgende jaar(en)? Antwoord: Nee. Als dit het geval is wordt dit gemeld.
148	CU		Programma 6		71	Ziekteverzuim is een organisatorisch nadeel gemeld bij de rapportages. Hoe hoog is het percentage ziekteverzuim mede in vergelijking met het landelijk gemiddelde) Antwoord: Het ziekteverzuim was over het jaar 2022 4,2%. Op dit moment is het verzuim 4,6%. Het landelijk gemiddelde bij gemeenten met meer dan 110 medewerkers ligt op 6,3%
149	D66	Paragrafen	Paragraaf 1 Lokale heffingen	Lokale heffingen	76	De inkomsten uit toeristenbelasting dalen ten opzichte van 2021. Ligt de oorzaak in het sluiten van een aantal verblijfaccommodaties, of is dit toch anders? Antwoord: Na corona periode is het aantal overnachtingen iets terug gelopen. Daarnaast is een accommodatie gestopt, een accommodatie ingezet voor Oekraïense en vluchtelingen.

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
150	CU			paragraaf 1	76	Wat is de reden dat er een voordeel is van € 93.000 bij de reinigingsrechten en afvalstoffenheffing ? Antwoord: Dit komt doordat het aantal ledigingen (154.000 vs 130.000 begroot) en ingezamelde tonnages (3.294 ton vs. 2.762 ton begroot) hoger is dan begroot. Per aansluiting zijn er gemiddeld 2 extra ledigingen geweest. De redenen daarvoor zijn niet bekend.
151	VPO	Paragraaf 2: Weerstand- vermogen en risicobehe ersing	Risico 1	Vangnet- uitkering: Niet voldoen aan de voorwaarden	82	Welke voorwaarden voldoet de gemeente niet aan waardoor het risico nihil is? Antwoord: Om voor een vangnetuitkering in aanmerking te komen moet het tekort in het lopende jaar meer dan 7,5% van de totaal toegekende BUIG uitkering zijn en moet in de 3 jaar daarvoor ook sprake zijn van een (cumulatief) tekort van meer dan 7,5%. Daar voldoen we niet aan aangezien we meerjarig een overschot hebben gehad op het BUIG budget. En voor 2023 verwachten we op een tekort van minder dan 7,5% uit te komen.
152	VPO	Paragraaf 2: Weerstand- vermogen en risicobehe ersing	Risico 3	Rijksmiddelen voor jeughulp	82	Naar aanleiding van de structurele begrotingstekorten van rond de 1 miljoen is er wederom te laag geraamd, welke verklaring is hiervoor? Antwoord: Zie ook het antwoord op vraag 71. Met name aan het eind van het jaar is er een toename aan instroom van nieuwe cliënten met duurdere herstelprofielen en inzet van zorg via maatwerkovereenkomsten te zien. De ingangsdatum ligt dan in het verleden en de aanvragen worden met terugwerkende kracht toegekend. De kosten zijn niet te voorzien en wij als gemeente zijn verplicht deze aanvragen toe te kennen.
153	LSO				82	Is er gezien de actuele discussies nu wel meer duidelijkheid over de vergoeding van het Rijk voor de jeugdzorg? Antwoord: De vergoedingen van het Rijk zijn meegenomen in de baten, conform het advies van de toezichthouder. Duidelijkheid in de zin van of de middelen van het Rijk structureel zijn toegevoegd aan het gemeentefonds is het antwoord nee. Dit is nog steeds niet gebeurd door het Rijk. Op 17 mei 2023 is bekend geworden dat er een akkoord is tussen het Rijk, gemeenten en andere belanghebbenden. Het akkoord wordt op 14 juni 2023 voor instemming op de ALV van de VNG voorgelegd.
154	GL	Paragraaf 2		5: Risico WMO	82	We weten toch wat de huidige kosten zijn? Is dat dan niet een beter uitgangspunt dan een PM post? Antwoord: We weten vooraf niet hoeveel inwoners voor welke soort ondersteuning aankloppen. Deze uitgaven fluctueren, ook meerjarig. En er zijn onzekerheden vanuit VNG onderhandelingen over de 'open eind regeling', zodat een inschatting lastig te maken is.
155	VPO	Paragraaf 2:	Risico 16	Verduurzaming gemeentelijk	83	Er wordt aangegeven dat er geen geld hiervoor is gereserveerd, in hoeverre is de motie van VVD om structureel 100.000 euro per jaar te reserveren hiervoor, opgenomen in de beoordeling van het risico?

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
		Weerstand- vermogen en risicobehe- ersing		ontroerend goed		Antwoord: In 2022 is er geen geld gereserveerd. Er is voor 2024 structureel € 200.000 als kapitaallast beschikbaar gesteld en de jaren daarna € 100.000 tot er voldoende budget beschikbaar is gesteld; op basis van amendement# A-019.
156	D66	Paragrafe n	Paragraaf 2 Weerstand vermogen en risicobeheer- sing	Kwantificeerbar e risico's	83	14 Risico: SPUK De gemeente maakt gebruik van meerdere SPUK-regelingen. Het is niet duidelijk naar welke regeling hier wordt verwezen, of is deze juist algemeen bedoeld? Antwoord: Dit risico heeft betrekking op de specifieke uitkering stimulering sport. Deze uitkering bestaat sinds 2019. Als voorschot is de afgelopen jaren steeds circa 80% toegekend. Over de jaren 2019 tot en met 2021 hebben we bij de definitieve afrekening steeds 100% ontvangen. Bij de begroting 2024 wordt dit risico daarom niet meer opgenomen.
157	LSO				83	Waarom heeft de MFA Oldeberkoop geen exploitatiebijdrage nodig en de overige MFA's wel? Antwoord: Met de voorganger van Stichting de MeJander is de afspraak gemaakt de kosten voor beheer & exploitatie voor haar rekening zijn. De gemeente draagt de kapitaallasten. (raad 5 juli 2011).
158	CU			Paragraaf 2	83	Kan het Stichtingsbestuur de explotatie van het MFA Haulerwijk zomaar terug geven aan de gemeente. Was er geen andere mogelijkheid voor handen bijv. een financiële ondersteuning vanuit de gemeente. Antwoord: De Stichting Beheer Multifunctioneel Vastgoed Haulerwijk heeft de Beheerovereenkomst tussen haar en de gemeente opgezegd en daarmee het beheer & de exploitatie teruggegeven aan de gemeente. De Stichting had het recht de Beheerovereenkomst op te zeggen.
159	GL	Paragraaf 2		11: Gerechtelijke procedures	83	Hoe verhoud dit bedrag zich met voorgaande jaren? Antwoord: Dit fluctueert jaarlijks en heeft te maken met het aantal lopende procedures/beroep met bijbehorende mogelijke griffiekosten en WOZ-beroepen. De afgelopen drie jaren was de hoogte van het risico: 2019: € 194.000 2020: € 72.000 2021: € 83.000
160	CU			paragraaf 3	87	Wat is de reden dat er bij verhardingen € 2.911.000 voordeel is gerealiseerd. Antwoord: Zie de toelichting op p52 onder Thema 3.2 Openbare ruimte. Daar wordt het voordeel gespecificeerd.

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
161	D66	Paragrafen	Paragraaf 3 Onderhoud Kapitaalgelden	Openbare verlichting	88	Wat is de stand van zaken rondom LED-lichtpunten? Zijn alle traditionele lichtpunten inmiddels vervangen? Antwoord: Momenteel zitten we op een percentage van 99,8% LED. Hiermee is Ooststellingwerf koploper in Friesland bij de ombouw van conventionele verlichting naar ledverlichting. De verwachting is dat de laatste 7 verlichtingsobjecten binnen nu (eind mei 2023) en een paar weken ook vervangen zijn. Het gaat daarbij om drie grondspots, drie ANWB richtingaanwijzers en één verkeerd besteld armatuur.
162	D66	Paragrafen	Paragraaf 3 Onderhoud Kapitaalgelden	Overige gebouwen	89	Eerder was in de jaarrekening te lezen dat een aantal gebouwen (in Waskemeer, Haulerwijk) nu in de gemeentelijke exploitatie vallen. In hoeverre is dit of wordt dit in de meerjarige onderhoudsplanning verwerkt? Gaan we dit terug zien in de volgende P&C stukken? Antwoord: In de raadsvergadering van september 2023 wordt er een voorstel aan u voorgelegd voor de structureel hogere dotaties aan de onderhoudsvoorzieningen van zeven accommodaties; waaronder de Boekebeam in Waskemeer en de Samenprong in Haulerwijk, op basis van de nieuwe MOP's uit 2022.
163	OB	Paragraaf 5	Bedrijfsvoering	Communicatie	96	“We versturen diverse nieuwsbrieven, zoals de dorpen-nieuwsbrief en de ondernemers-nieuwsbrief. Vraag; Wij zouden ook graag de dorpen-nieuwsbrief ontvangen Hoe regelen we dit? Antwoord: Anders dan de nieuwsbrief voor ondernemers is de nieuwsbrief voor de dorpen niet openbaar en alleen gericht aan plaatselijke belangen en bewonerscommissies. Verzocht wordt hier rekening mee te houden. Het ontvangen van deze nieuwsbrief kan door dit kenbaar te maken bij communicatie@ooststellingwerf.nl
164	D66	Paragrafen	Paragraaf 5 Bedrijfsvoering	Communicatie	96	Maakt Ooststellingwerf ook gebruik van social media-kanalen als Tiktok en Twitter? Zo ja, hoe lang nog? Antwoord: We maken gebruik van de social media Twitter, Facebook, LinkedIn en Instagram. We maken geen gebruik van Tiktok mede gelet op de landelijke discussie hierover. We merken dat Twitter qua bereik achteruit gaat bij onze inwoners maar nog wel heel belangrijk is bij politici en de media. Via Facebook en Instagram bereiken we meer inwoners dan via Twitter. LinkedIn gebruiken we vooral voor zakelijke berichten en vacatures. De landelijke discussies rond social media als TikTok en Twitter volgen we actief.
165	OB	Paragraaf 6	Verbonden partijen	SW Fryslân	99	SW Fryslân is in 1 jaar 10% van zijn vermogen kwijt geraakt. Moeten wij ons hier ook zorgen over maken wat is de reden? Wij maken wel gebruik van de diensten middels een dienstenovereenkomst en een gezonde “onderneming” geeft meer garantie voor de toekomst. Antwoord: De GR SW is een lichte GR waarin SW medewerkers administratief zijn onder gebracht. Het is niet nodig om binnen de GR vermogen op te bouwen. De dienstverleningsovereenkomst loopt met Caparis NV waarvan wij sinds

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
						1 januari 2020 geen aandeelhouder meer zijn.
166	D66	Paragrafen	Paragraaf 6 Verbonden Partijen	Recreatieschap Drenthe	99	Bij de deelnemers worden alle 12 Drentse gemeenten genoemd. Sinds wanneer is Ooststellingwerf uitgetreden, en is dat dan niet een besluit aan de gemeenteraad? Antwoord: Ooststellingwerf is nog steeds deelnemer aan het Recreatieschap Drenthe, maar is bij deelnemers per abuis niet genoemd.
167	LSO				105	Waar blijkt de versnelling van de nieuwbouw als gevolg van de Taskforce uit? Antwoord: Eind 2021 is de Taskforce Wonen opgericht en in 1,5 jaar tijd zijn er 3 eigen woningbouwplannen in afrondende fase richting bestemmingsplan. Inclusief een gemiddeld planologisch traject en de realisatiefase is de verwachting dat een woningbouwplan van begin tot eind circa 4-5 jaar in beslag neemt. Gemiddelde woningbouwplannen in Nederland duren 11 jaar van initiatief tot bewoning. Naast eigen gemeentelijke plannen zijn er veel particuliere initiatieven (± 50) deze begeleiden we op een projectmatige wijze om snelheid in ontwikkelproces te krijgen/houden. Binnenkort komen er een aantal bestemmingsplannen in procedure.
168	LSO				106	Bij grondexploitatie is vrij veel achterwege gelaten omdat er diverse plannen in ontwikkeling zijn. Zijn we hier niet Roomser dan de paus? Antwoord: Plannen in ontwikkeling hebben geen plek in de cijfers van de Jaarstukken. Als een exploitatie door u is vastgesteld komt dit in de P&C-documenten.
169	LSO				107	Wat is de reden dat de verdere bouw omtrent het Blughutterrein in Oldeberkoop stagneert? Heeft de gemeente hier nog iets over te zeggen? Antwoord: Op het Blughutterrein is de mogelijkheid geboden voor het realiseren van appartementen en twee vrijstaande woningen. Er is tot op heden nog maar een woning gerealiseerd. Voor de andere twee objecten zijn al wel ontwerpen gemaakt en kan een bouwvergunning aangevraagd worden, maar de ontwikkelaar ziet af van ontwikkeling door de hoge bouwkosten. Juridisch zien wij geen mogelijkheden.
170	VPO	Paragraaf 9: Duurzaamheid	Financiën duurzaamheid	Leer- en onderzoekscentrum Bodem	109	Waar is het bedrag van 530.000 euro op gebaseerd? Graag zien wij een specificering van deze kosten tegemoet. Antwoord: Zie het raadsbesluit over dit onderwerp op 16 december 2020.
171	GL	Paragraaf 10 OWO	Inleiding		110	Transitievisie Warmte is eind vorig jaar opgesteld staat in de tekst, dit is toch 2021? Antwoord: Dat klopt. De TVW warmte is opgesteld in 2021 en vastgesteld in december 2021. De uitvoeringsagenda van de

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
						TVW is opgesteld in 2022.
172	CU				116	Wat is de reden van de hoge van stand van de balans op 31 dec.2022 , staat dan op € 7.473.00 . Dit is € 4.113 hoger dan op 1 jan. 2022 of zijn we daarmee de Algemene reserve aan het financieren. Antwoord: Op grond van de Wet financiering decentrale overheden zijn gemeenten verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Het positieve rekeningsresultaat vertaalt zich deels in hogere liquide middelen.
173	LSO				116	Is er in te schatten hoe hoog de stille reserves zijn Antwoord: Nee, zonder onderzoek is daar geen schatting van te maken.
174	LSO				116	De tijdelijke voorziening formatie Ruimte Ordening lijkt wel erg structureel? Antwoord: De tijdelijke formatie is voor twee jaar beschikbaar gesteld. Dan is het budget niet meer beschikbaar dus is de tijdelijkheid ook afgelopen.
175	LSO				116	Is er volledig afgezien van een subsidioloog? Antwoord: Het college neemt deel aan het europapact (voorheen Friese projectenmachine). Daardoor kunnen de Friese gemeenten gezamenlijk subsidies in Europa aanvragen. Deze organisatie ondersteund daarin. Om die reden is een eigen subsidioloog niet rendabel.
176	LSO			investeringen	125	300x1000- Pand dertien aprilstraat ? Wat wordt hier mee bedoeld ? Welk pand praten we over ? Antwoord: Dit maakt onderdeel uit van de afwikkeling Masterplan Oosterwolde, ontwikkeling supermarktlocatie Dertien aprilstraat. Zie ook vraag 115. Het pand is in 2023 ook al weer gesloopt. Op pagina 124 van de Jaarstukken 2022 wordt nadere uitleg gegeven.
177	LSO			investeringen	125	650x1000- Pand Houthalen-Helchteren ? Wat wordt hiermee bedoeld ? Welk pand praten we over ? Antwoord: Dit gaat over pand Houtwal 26. Dit pand is, via een groninger akte, jaren geleden verkocht. In 2022 heeft de ondernemer laten weten het pand niet definitief te kunnen overnemen. Hiermee is het pand weer ons eigendom. Op dit moment beraden we ons nog over de toekomst/mogelijkheden van het pand.
178	CU				127	Is het niet zorgelijk dat we heel weinig bouwgrond op voorraad hebben. We willen immers veel woningen realiseren en industriële ontwikkelingen mogelijk maken.

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
						De bouwgrond voorraad is van € 2.415.000 op 31 dec. 2021 gedaald naar € 800.000 op 31 dec. 2022. Antwoord: In de themabijeenkomst van 16 mei 2023 bent u geïnformeerd over de ontwikkelingen.
179	LSO			Reserves	130	2038x1000 - Reserve strategische projecten - Hoe kan het zijn dat dit bedrag zo hoog is? Kan hiervan niet een deel terug vloeien naar de algemene reserve? De raad stelt ieder jaar al geld beschikbaar voor strategische projecten Antwoord: De raad beslist jaarlijks via de jaarrekening en indien nodig tussentijds over de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Het beschikbare saldo in de reserve strategische projecten is bestemd voor wijkvernieuwing Haerenkwartier en proceskosten Regio Deal. Zie toelichting reserve strategische projecten in nota reserves en voorzieningen jaarrekening 2022.
180	D66	Overzicht onvoorzie n			136	Het budget hiervoor is laag. Kan het college hier voldoende mee uit de voeten? Antwoord: Wij vinden het niet nodig om hiervoor een groot structureel bedrag te reserveren. Als er onvoorziene omstandigheden zijn komen we hier bij een voor- of najaarsrapportage bij u op terug.
181	OB	Overzicht schatkistb ankieren			164	Op pagina 92 wordt onder overige Schatkistbankieren gesproken over 2% vanaf 2021, was 0.75%. In overzicht schatkistbankieren lijkt berekening op 0.75% gebruikt te zijn bij drempelbedrag. Zou hier nu niet 2% moeten staan? Antwoord: Dat is juist.
182	GL	Overzicht statistieke n			167	Het oppervlakte water t.o.v. land is toegenomen. Hoe komt dat? Antwoord: De oppervlakte binnenwater wordt op basis van de meest recente gepubliceerde kaarten van de Basisregistratie Topografie (schaal 1: 10.000) bepaald. Daarbij geldt de omschrijving van de hoofdgroep binnenwater in de statistiek van het bodemgebruik van het CBS. Het cijfer wordt gebruikt voor de berekening van de algemene uitkering.
183	PvdA					Wat is "Uitzettingen in `s Rijks schatkist met een rente typische looptijd van één jaar of langer 3.360 7.473 (keer 1000)"? Waarom is dit zoveel hoger? Wat is de rente? Antwoord: Zie vraag 172. Op de rekening-courant wordt de daggeldrente (EuroSTR) vergoed. De rentetarieven worden dagelijks rond 13.00 uur gepubliceerd. Op 15 mei 2023 was het percentage 3,145 (begin januari 2023 was het 1,9%).
184	PvdA					Kunnen wij (als gebruikelijk) weer het overzicht krijgen van de langlopende geldleningen?

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
						Antwoord: Zie bijlage.
185	PvdA					Wat zijn “Overige uitzettingen met een typische looptijd van een jaar of langer 1.818 784 (keer 1000)” Waarom is dit lager? Antwoord: Dit zijn de vorderingen opgenomen in het kader van de verkopen via de groninger akte. Afname komt door betaling dan wel door intrekking vordering (Houtwal 26).
186	PvdA					Materiele vaste activa Pand Houtwal: dit pand is een aantal jaren geleden, via een Groninger akte, verkocht aan een ondernemer. In 2022 bleek dat de financiering niet rond was te krijgen. Hierdoor is het pand weer in ons bezit gekomen. Op dit moment zijn wij ons aan het oriënteren over de mogelijkheden van dit pand. Wat is dit voor pand? Antwoord: Het betreft een bedrijfspand.
187	PvdA					Incidentele lasten en baten 2022. Kleding en schoenenbonnen, dekking algemene reserve? Dit zijn schoenen? Antwoord: Dat moet inderdaad schoenenbonnen zijn
188	PvdA					Financiële kengetallen. Ziet er natuurlijk goed uit. Wordt ook goed uitgelegd, maar het begrip “Structurele exploitatieruimte” helaas niet. Dat is jammer want wij nemen aan dat deze structurele ruimte van belang is voor toekomstige investeringen in o.a. gebouwen? Antwoord: Let wel dit cijfer geeft het jaar 2022 weer. Voor het aangaan van structurele verplichtingen is het meerjarig beeld van belang. In de Kaderbrief 2024-2027 is het structureel meerjarig beeld vanaf 2026 negatief.
189	CU	Programma 5			62	Bij crisisbeheersing wordt genoemd dat in 2023 een fysiek resultaat wordt behaald. Wat wordt daarmee bedoeld? Antwoord: Dat we letterlijk in het gebied het resultaat kunnen zien. Andere beplanting, verwijderen brandgevaarlijke combinaties, brandgangen onderhouden etc..
190	VVD	Reserves en vz		Algemene Reserve	11	We hebben 26.791.000 euro Algemene reserve. Als voorbeeld: Als we in 2024 10 Miljoen bestemmen, uitgeven. Wat is dan de structurele last voor de begroting? Antwoord:

Nr	Partij	Hoofdstuk (tegel)	Paragraaf (onderdeel)	Titel (subonderdeel)	Pag nr	Vraag
						Dat is nu niet met zekerheid te zeggen. Dit houdt verband met onze liquiditeit en de noodzaak om financieringen af te sluiten. Voor de begroting 2024 wordt weer een liquiditeitsbegroting opgesteld. Dan wordt ook de financieringsbehoefte bekend voor de periode 2024-2027. Dat er een financieringsbehoefte gaat ontstaan is duidelijk, maar hoe hoog en wanneer is op dit moment nog niet duidelijk. Op dit moment is het rentepercentage voor een onderhandse lening (5-10 jaar lineair) 3 tot 3,25%. Dus de maximale rentelast voor € 10 miljoen is dan € 300.000 - € 325.000.